Татарстан Республикасы
Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы

Б О Е Р Ы К

Казан ш.

24. 03. 2014 №65/2-п

“2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хуҗалыкларын сайлап алу конкурсы турында

Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгының “2012 елның 28 февралендәге 165 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 198 номерлы, “2012 елның 28 февралендәге 165 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 198 номерлы Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгына үзгәрешләр кертү хакында” 2012 елның 29 декабрендәге 664 номерлы, “2012 елның 28 февралендәге 166 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 197 номерлы Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгына 2 нче кушымтага һәм “2012 елның 28 февралендәге 165 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 198 номерлы Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгына 2 нче һәм 5 нче кушымталарга үзгәрешләр кертү хакында” 2013 елның 2 октябрендәге 370 номерлы боерыкларын үтәү йөзеннән һәм 2014 елның 24 февралендәге 265/17 номерлы Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына федераль бюджеттан субсидияләр бирү турында килешүгә 2014 елның 14 мартындагы 1 номерлы өстәмә килешүгә нигезләнеп,

б о е р ы к б и р ә м:

1. “2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү турында нигезләмәне 2 нче кушымта нигезендә расларга.

3. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү өчен крестьян (фермер) хуҗалыклары проектларын карау буенча конкурс комиссиясе составын 3 нче кушымта нигезендә расларга.

4. Конкурс сайлавында катнашу очен гаризаларны карау буенча экспертлар советы составын 4 нче кушымта нигезендә расларга.

5. Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының муниципаль районнардагы авыл-хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәләре башлыкларына “2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хуҗалыкларын мәгълүмат белән тәэмин итүгә булышлык күрсәтергә.

6. Финанс бүлеге башлыгы М.А. Мәхмүтовка Гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү предприятиеләрен үстерүгә грантлар бирү турында нигезләмәдә каралган билгеләнгән лимитлар чикләрендә акчаларны үз вакытында җиткерүне тәэмин итәргә.

7. Боерыкның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры
урынбасары – министр М.Г.Әхмәтов

24.03.14 елның 65/2-п номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-
төлек министрлыгы боерыгына
1 нче кушымта

“2014 ЕЛДА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА КРЕСТЬЯН (ФЕРМЕР) ХУҖАЛЫКЛАРЫ БАЗАСЫНДА ГАИЛӘ ТЕРЛЕКЧЕЛЕК ФЕРМАЛАРЫН ҮСТЕРҮ”

ВЕДОМСТВО ПРОГРАММАСЫ

Казан – 2014

Эчтәлек

Программа паспорты 3

1 бүлек Проблемага характеристика һәм аны хәл итү зарурлыгы 5

2 бүлек Программаның максатлары һәм бурычлары 6

3 бүлек Кирәкле ресурсларга ихтыяҗларны нигезләү 6

4 бүлек Көтелгән нәтиҗәләр һәм максатчан күрсәткечләр 6

5 бүлек Программа чараларының исеме һәм тасвирламасы 8

6 бүлек Программаны гамәлгә ашыру сроклары 10

7 бүлек Программа чараларын гамәлгә ашыруның социаль һәм икътисадый нәтиҗәләренә фараз 11

8 бүлек Программа нәтиҗәлелеген бәяләү 12

9 бүлек Программаны гамәлгә ашыруга идарә итү системасы 12

1 нче кушымта 14

2 нче кушымтам 15

ПАСПОРТ

Программа исеме	“2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасы (алга таба – Программа)
Программа эшләү турында карар кабул итү датасы (аны раслау датасы, тиешле норматив актның датасы һәм номеры)	“2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хуҗалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2014 елның 24 мартындагы 65/2-пр номерлы Россия Федерациясе Хокүмәте Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы боерыгы
Программаның дәүләт заказчысы-координаторы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (алга таба – Министрлык)
Программаның максаты һәм бурычлары	Программа максаты: Авыл халкы тормышын яхшырту. Программа бурычлары: 1. Крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында заманча югары технологияле гаилә терлекчелек фермалары санын арттыру, аларны алга таба үстерү һәм Татарстан Республикасы территориясендә җәелдерү; 2. Авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерүне арттыру, авыл халкын үз шөгыльләре белән тәэмин итү һәм даими өстәмә эш урыннары булдыру; 3. Терлек һәм кошларның төрле төрләре баш исәбен арттыру

Программа гамәлләренә характеристика	Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруга юнәлтелгән чаралар комплексы үз эченә түбәндәгеләрне ала: 1. Гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект документларын эшләү; 2. Гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү; 3. Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча җитештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү; 4. Гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны җиһазлар һәм техника белән җиһазлау, шулай ук аларны монтажлау; 5. Авыл хуҗалыгы терлекләрен сатып алу
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2014 ел
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	Гаилә терлекчелек фермаларын төзүне гамәлгә ашыруга чыгымнар күләме 2014 елда барлыгы 149,252 млн. сум тәшкил итәчәк, шул исәптән: федераль бюджеттан – 29,552 млн.сум; Татарстан Республикасы бюджетыннан – 60 млн.сум; җәлеп ителгән акчалардан – 59,7 млн.сум.

Программаны гамәлгә ашырудан көтелә торган ахыргы нәтиҗәләр һәм социаль-икътисадый нәтиҗәлелек күрсәткечләре	Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәчәк: КФХ базасында гаилә терлекчелек фермаларының 40 берәмлеккә артуын; сөт җитештерү күләмнәренең елына 1,8 мең тоннага артуын; ит җитештерү күләмнәренең елына 100 тоннага артуын; Программаны гамәлгә ашыру чорында сыерларның баш исәбе 528 башка артуны; булдырылган эш урыннары санының 120 ким булмавын.

Программаның төп төшенчәләре

Гаилә терлекчелек фермасы - авыл хуҗалыгы терлеген үрчетү һәм асрау

өчен билгеләнгән, крестьян (фермер) хуҗалыгы (алга таба – КФХ) милкендәге яки файдалануындагы җитештерү объекты;

Гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант – Татарстан Республикасы авыл җирлекләре территориясендә КФХ базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү максатларында дәүләт ярдәменең башка юнәлешләре кысаларында түләнми торган чыгымнарын финанслашу очен кредит оешмасында ачылган КФХ башлыгы счетына Россия Федерациясе бюджетыннан һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан күчерелә торган акчалар.

1 бүлек. Проблемага характеристика һәм аны хәл итү зарурлыгы

Соңгы унъеллыкларда авыл халкы саны кимү динамикасы сакланып кала, Федераль дәүләт статистика хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча территориаль органы мәгълүматлары буенча алар 2013 елда республика халкының гомуми санынннан 24,0 процент тәшкил ите, чагыштырып карау өчен 1995 елда – 27,1 процент.

“2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасы авыл җирендә яшәү өчен кызыктырырлык булуын арттыру, авыл халкының үз-үзенә шөгыль табуын тәэмин итү, авыл яшьләренең эшкә карата булган активлыгын арттыру, авылча яшәү рәвешен саклап калу максатларында эшләнде.

Авыл хуҗалыгы җитештерүендә кадрлар составын ныгыту, кече эшкуарлыкны үстерү һәм яңа эш урыннары булдыру, авыл яшьләренең кызыксынучанлыгын һәм эш белән тәэмин ителүен арттыру максатларында Программада КФХ базасында гаилә терлекчелек фермаларына ярдәм чаралары комплексы тәкъдим ителә.

Халыкның шәхси ярдәмче хуҗалыклары (алга таба – ЛПХ) секторында кимендә 10 сыеры булган хуҗалыклар барлыкка килде, алар товар продукцияне җитештерүне күз алдында тотып эшлиләр. Алар хәзер үк терлекчелек продукциясе күләме буенча кайбер фермер хуҗалыкларыннан алга киттеләр. Чынлыкта исә гаилә терлекчелек фермалары үзләре кредит, лизинг, эшкәртү һәм башка оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр төзи алу мөмкинлекләре булмаган ЛПХ базасында оеша.

КФХ базасында гаилә терлекчелек фермасын төзегәндә шактый җитди проблемалар барлыкка килә: башлангыч капиталның җитәрлек булмавы, залогка куя торган мөлкәтнең җитәрлек булмавы аркасында алар кредит ала алмыйлар, шулай ук хуҗалык корылмаларын проектлауга, аларны инженерлык челтәрләренә тоташтыруга, лизинг түләүләре буенча башлангыч кертемнәр түләүгә һәм башкаларга зур чыгымнар таләп ителә.

КФХның терлекчелекне үстерүдә билгеле бер потенциалы бар һәм алар эре предприятиеләр эшчәнлеге файда китерми торган яисә бөтенләй мөмкин булмаган базар кырында эшлиләр. Кече предприятиеләр тизрәк яраклаша алалар, капиталның чагыштырмача югары әйләнешен башкаралар. Аларны берләштергәндә якындагы сәүдә нокталарына, гомуми белем бирү

учреждениеләренә һәм сәламәтлек саклау учреждениеләренә сату өчен продукцияне зур булмаган күләмнәрдә җитештерә торган эшкәртү пунктын төзү мөмкинлекләре күбрәк була. Мәсәлән, чит илдә сөт эшкәртә торган предприятиеләрнең күбесе кооперативлар рәвешендә төзелгән һәм шуның нәтиҗәсендә фермер керемне сөт тапшырудан алмый, ә эшкәртү производствосы табышыннан ала.

2 бүлек. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программа максаты:

авыл халкының яшәү дәрәҗәсен арттыру, шәһәр һәм авыл халкын үзебездә җитештерелгән терлекчелек продукциясе белән тәэмин итү.

Программа бурычлары:

1. КФХ базасында югары технологияле заманча гаилә терлекчелек фермалары санын арттыру, аларны алга таба үстерү һәм Татарстан Республикасы территориясендә тарату;

2. Авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерүне арттыру, авыл халкының үзенә шөгыль табуын тәэмин итү һәм өстәмә рәвештә даими эш урыннары булдыру;

3. Төрле төрдәге терлек һәм кошларның баш санын арттыру.

3 бүлек. Кирәкле ресурсларга ихтыяҗларны нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруга чыгымнар күләме 2014 елда барлыгы 149,252 млн. сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

федераль бюджеттан – 29,552 млн.сум;

Татарстан Республикасы бюджетыннан – 60 млн.сум;

җәлеп ителгән акчалардан – 59,7 млн.сум.

Программаны финанслау агымдагы елга һәм план чорына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджетлары турында ел саен кабул ителә торган законнар нигезендә башкарыла. 2014 елда КФХ башлыкларына грантларның гомуми суммасы 89,552 млн. сум тәшкил итәчәк, шул исәптән Татарстан Республикасы бюджетыннан 60 млн. сум (1 нче кушымта).

Әлеге Программада каралган барлык чараларны финанслау Программаны гамәлгә ашыруның барлык срогы дәвамында башкарыла.

4 бүлек. Көтелгән нәтиҗәләр һәм максатчан күрсәткечләр

Кимендә 40 гаилә терлекчелек фермасы дәүләт ярдәме белән үзләренең КФХ үстерү проектларын гамәлгә ашыра алачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыру түбәндәге нәтиҗәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

1. Кимендә 120 эш урынын булдыру өчен шартлар тудыру (бер КФХга кимендә өч эш урыны).

2. Тәэмин итү – сату һәм эшкәртү өлкәләрендә авыл хуҗалыгы кулланучылар кооперациясен үстерү.

3. Авыл территорияләрен тотрыклы үстерү һәм үзләштерү өчен, шулай ук авыл җирлегендә урнашуның хәзерге системасын саклап калу өчен шартлар тудыру.

4. Гаилә эшкуарлыгына ярдәм итү һәм авыл җирлегендә урнашкан яшәү рәвешен саклап калу рәвешендә социаль нәтиҗә алу.

Программа чараларын гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

Үзләренец гаилә терлекчелек фермаларын төзү һәм үстерү проектларын дәүләт ярдәме белән гамәлгә ашырган КФХ саны;

өстәмә рәвештә булдырылган даими эш урыннары саны.

Гаилә фермаларын файдалануга кертү (берәмлек)

Эшчәнлек юнәлеше	КФХ саны, берәмлек
сөт җитештерү	22
мөгезле эре терлекне симертү	10
сарык фермалары	3
кәҗә фермалары	1
кошлар үрчетү	3
ат фермалары	1
Барлыгы:	40

Терлекнең баш исәбе арту

Терлек төре	Уртача 1 фермага, баш	Бер елга баш исәбе арту, баш
сыер	24	528
үгез	30	300
сарык	50	150
кәҗә	50	50
кошлар	4000	12 000
ат	50	50

5 бүлек. Программа чараларының исеме һәм тасвирламасы

КФХ базасында төзелгән, Программада катнаша торган гаилә терлекчелек фермасы шулай ук республиканың башка программа чараларында катнаша ала, ләкин берүк чыгымнарны төрле дәрәҗәдәге бюджетлар исәбеннән икеләтә финанслау рөхсәт ителми.

Программага комплексы дәүләт ярдәмен тәэмин итү өчен гаилә терлекчелек фермаларына ярдәм итү буенча түбәндәгеләр карала:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “2013 – 2020 елларга Татарстан Республикасында авыл хуҗалыгын үстерү һәм авыл хуҗалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарларын җайга салу” дәүләт программасын раслау турында” 2013 елның 8 апрелендәге 235 номерлы карары белән расланган “2013 – 2020 елларга Татарстан Республикасында авыл хуҗалыгын үстерү һәм авыл хуҗалыгы продукциясе, чимал һәм азык-толек базарларын җайга салу” дәүләт программасы кысаларында гамәлгә ашырыла торган чаралар:

озак вакытка инвестиция кредитлары бирү, шул исәптән авыл хуҗалыгы кулланучылар кредит кооперативларыннан алынган банк инвестиция кредитларын һәм заемнарын субсидияләү;

гаилә терлекчелек фермалары җитештерә торган авыл хуҗалыгы продукциясен сатуны оештыру;

авыл хуҗалыгы кулланучылар кредит кооперативларыннан алынган кыска вакытлы (2 елга кадәр) банк кредитларын һәм заемнарын субсидияләү.

2. Авыл хуҗалыгы техникасы, җиһазлары һәм терлеге лизинглары буенча кертемнәрнең бер өлешен катлау. Чара Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “2011 – 2013 елларга Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең республика программасын раслау турында” 2010 елның 30 декабрендәге 1151 номерлы карары белән расланган “2011 – 2013 елларга Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең республика программасы” кысаларында җиһазларны лизингка алу шартнамәләре буенча беренче түләүләрне түләүгә максатчан субсидиеләр бирүне үз эченә ала;

3. КФХ башлыклары алган кредитлар һәм заемнар буенча эшкуарлыкка ярдәм фондларыннан (“Татарстан Республикасының Гарантия фонды” коммерциясез оешмасы) йоклэмәләр алу һәм гарантияләр бирү;

4. “2013 – 2020 елларга авыл территорияләрен тотрыклы үстерү” ярдәмче программасы кысаларында КФХ башлыкларының җитештерү һәм социаль объектларына инженерлык-техник инфраструктурасын төзү һәм ремонтлау;

5. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә булышлык күрсәтү өчен КФХ башлыклары, әгәр торак шартларын яхшыртуга мохтаҗ булсалар, “2013 – 2020 елларга авыл территорияләрен тотрыклы үстерү” ярдәмче программасы кысаларында гамәлгә ашырыла торган торак шартларын яхшырту программаларына кертеләләр.

6. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерергә теләгән гражданнарга Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы һәм Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының республика

муниципаль районнарындагы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәләре белгечләре тарафыннан консультация бирү хезмәтләрен күрсәтү.

7. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерү инфраструктурасын булдыру өчен Татарстан Республикасы Хөкүмәте түбәндәгеләрне тәэмин итә:

авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрнең булуы һәм ярдәм итү программаларында КФХ башлыкларының катнашу тәртибе турында мәгълүмат белән гражданнарның законнар нигезендә иркле таныша алуын;

агробизнес өлкәсендә авыл хуҗалыгын үстерү буенча Дәүләт программалары һәм региональ программалар чараларында КФХ башлыкларының катнашуын.

Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы (алга таба – Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы), "Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына федераль бюджеттан субсидияләр бирү турында" республика заявкаларына һәм төзелгән Килешүләргә нигезләнеп, 2012 елның 6 мартындагы 173 номерлы Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгы белән раслангаан "2012 – 2014 елларга крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү" ведомство максатчан программасы кысаларында һәм шартлары буенча Программа чараларын финанслаша. Финанслашу "Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә федераль бюджеттан Россия Федераңиясе субъектлары бюджетларына субсидияләр бирү һәм бүлү кагыйдәләрен раслау турында" 2012 елның 28 февралендәге 165 номерлы Россия Федераңиясе Хөкүмәте карары белән расланган Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр бирү һәм бүлү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларга ярашлы рәвештә һәм лимитлар кысаларында башкарыла.

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү турында нигезләмә, гариза бирүчеләрне Программада катнашучылар составына кертү турында карар кабул итү тлртибен үз эченә алган КФХ башлыкларын сайлап алу буенча конкурс үткәрү тәртибе, гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирүгә крестьян (фермер) хуҗалыклары проектларын сайлап алу буенча конкурс комиссиясе составы, гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирүгә гаризаларны карау буенча конкурс комиссиясе каршындагы экспертлар советы составы Министрлык боерыгы белән раслаңалар. Министрлык Программада катнашучыларны сайлап алуга конкурс игълан итә, аны үткәрү тәртибен һәм срокларын билгели.

Сайлап алуда катнашу өчен КФХ башлыгы, Программада катнашучыларга карата куелган таләпләргә туры килүен раслый торган документларны һәм 2 нөсхәдә теркәлгән документларның исемлеген беркетеп, конкурс комиссиясенә гариза бирә. Документларны кабул итү турында тамга салынган бер нөсхә – КФХ башлыгында, икенчесе – конкурс комиссиясе секретарендә кала.

Гаилә терлекчелек фермаларын сайлап алуны Министрлык тарафыннан төзелгән конкурс комиссиясе Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы таләпләренә ярашлы рәвештә гамәлгә ашыра.

Крестьян (фермер) хуҗалыгын үстерүгә грантның максималь күләме Министрлык боерыгы белән раслана. Грант суммасы конкурс комиссиясе тарафыннан КФХ башлыгының үз акчалары, кредит яки проектка кертелгән

акчаларның булуын исәпкә алып билгеләнә. Чыгымнар планын, шул исәптән грант бирү суммасы чикләрендә үзгәртү конкурс комиссиясе белән килештерелергә тиеш.

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар түбәндәге программа чараларын башкаруга тотылырга тиеш:

1. Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект-смета документларын эшләү;

2. Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү;

3. Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча җитештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү;

4. Гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны җиһазлар һәм техника белән җиһазлау;

5. Авыл хуҗалыгы терлекләрен сатып алу.

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантларны тоту расланган чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алуларның һәр исеме буенча 18 ай эчендә КФХ үз акчаларының һәм түбәндәгеләрнең нисбәтен исәпкә алып башкарыла: Россия Федерациясе бюджеты һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән иң күбе 60 проценты һәм КФХ үз акчалары исәбеннән кимендә 40 проценты. КФХ үз акчалары сыйфатында субсидияләнмәгән кредитларның иң күбе 30 проценты күрсәтелә ала.

Конкурс сайлавын узган Программада катнашучы әлеге Программаның 2 нче кушымтасында каралган форма буенча расланган үрнәктәге сертификат ала.

Министрлык акчаларның Программада катнашучыларга барып җитүен һәм алар тарафыннан максатчан сарыф ителүен тикшереп торуны тәэмин итә. Министрлык гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү гамәлгә ашыруда арадашчы булачак кредит оешмасын билгели.

КФХ башлыгына гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грант аның эшчәнлегенең бөтен чоры дәвамында бер генә тапкыр бирелергә мөмкин.

6 бүлек. Программаны гамәлгә ашыру сроклары

Программа 2014 елда гамәлгә ашырыла һәм “2012 - 2014 елларда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хуҗалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2012 елның 17 июлендәге 122/2-пр номерлы Министрлык боерыгы белән расланган “2012 - 2014 елларда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасының дәвамы булып тора.

7 бүлек. Программа чараларын гамәлгә ашыруның социаль һәм икътисадый нәтиҗәләренә фараз

Программа чараларын гамәлгә ашыру авыл хуҗалыгы өлкәсендә стратегик максатларга ирешергә, әйтик, авыл хуҗалыгының финанс тотрыклылыгына һәм аны модернизацияләүгә нигезләнеп үзебезнең авыл хуҗалыгы продукциясенең конкуренция тудыра алучанлыгын арттыруга, авыл территорияләрен тотрыклы үстерүгә, авыл халкын эш белән тәэмин итүне һәм аларның тормыш дәрәҗәсен яхшыртуга, сәүдә киштәләрендә үзебезнең терлекчелек продукциясенең өлешен арттыруга ярдәм итәчәк.

Авыл хуҗалыгы өлкәсендә тактик һәм стратегик бурычларның хәл ителеш дәрәҗәсен чагылдыра торган күрсәткечләр КФХ саны арту һәм авыл хуҗалыгы продукңиясен җитештерү күләмнәре арту була.

Программа чараларын гамәлгә ашыру авылда КФХны тотрыклы үстерү өчен алшартлар булдырачак, шул исәптән 2020 елга кадәрге перспективада аларга дәүләт ярдәме тәҗрибәсен һәм механизмнарын шомартачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә КФХның авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерүнең - елына сөтнең 1,8 мең тоннага һәм итнең 100 тоннага - артуы күздә тотыла.

Шулай ук, Программаның нигезләнгән максатчан күрсәткечләрендә каралганча, гаилә терлекчелек фермаларының саны 40 берәмлеккә артачак. Моннан тыш, бер КФХ өч һәм аннан күбрәк эш урыны белән тәэмин итәчәк, нәтиҗәдә барлыгы 120 эш урыны булдырылачак.

Нәтиҗәдә дәүләт федераль бюджеттан һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан эшсезлек буенча пособиегә түләүләр күләме кимүдән, салым җыемнары артудан өстәмә икътисадый файда алачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыру тискәре икътисадый зыян китермиячәк, әмма авыл хуҗалыгы җирләренең сыйфатын яхшырту буенча культура-техника чараларын үткәрү юлы белән табигый ресурсларны саклап калуга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын гамәлгә ашыруның беренче уйланылган нәтиҗәләренә йогынты ясарга мөмкин тышкы шартларга һәм куркынычларга түбәндәгеләрне кертеп була:

фиананслауның КФХ һәм терлекчелек продукңиясен беренчел эшкәртү цехларының искергән техник базасын физик һәм эчке яктан яңартырга мөмкинлек бирмәячәк түбән дәрәҗәсе;

авыл хуҗалыгы техникасына һәм терлекчелек фермалары өчен каралган җиһазларга, терлекчелек фермаларын төзү өчен кирәкле материалларга бәяләрнең инфляция үсү темплары белән аңлатыла торган көтелгән артуыннан тагы да күбрәккә артуы;

аномаль һава торышы һәм административ үзгәртеп корулар, шулай ук федераль башкарма хакимият органнарының структурасындагы үзгәрешләргә һәм тиешле вәкаләтләрнең Россия Федерациясе белән Татарстан Республикасы арасында яңадан бүленүенә бәйле рәвештә булырга мөмкин институңиональ үзгәрешләр аркасында барлыкка килү ихтималы булган форс-мажор шартлар.

Күрсәтелгән куркынычлар форс-мажор булып тора, шулай ук алар Министрлык системасына кермәгән хакимият органнары эшчәнлегенә бәйле, шуңа күрә аларны алдан фаразлау мөмкин түгел.

8 бүлек. Программа нәтиҗәлелеген бәяләү

Программа нәтиҗәлелегенең механизмы:

Программаның КФХ базасында гаилә терлекчелек фермаларын төзү һәм комплектлау буенча чараларының Татарстан Республикасында гамәлгә ашырылуын өйрәнү, тәҗрибәне гомумиләштерү һәм нәтиҗәлелеген бәйләү.

Анализ күрсәткече:

Татарстан Республикасында Программаны гамәлгә ашыру кысаларында төзелгән гаилә терлекчелек фермалары санын, Программада катнашучыларны конкурс нигезендә сайлап алып, 40 берәмлек терлекчелек фермасына арттыру.

гаилә терлекчелек фермаларын үстерү буенча республика программаларын гамәлгә ашыру өчен федераль бюджеттан финанслашу бирү аларның сарыф ителүенә мониторинг уздыруны таләп итә. Бу максаттан Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы хисап бирү рәвешен һәм аны бирү тәртибен билгели.

Мониторинг уздыру түбәндәгеләрне күз алдында тота:

1. Программада катнашучы КФХ, чынбарлыктагы һәм финанслаша торган чыгымнар, акчаларның нәтиҗәле тотылуы турында мәгълүмат бирү.
2. Әлеге бүлекнең 1 пунктында күрсәтелгән мәгълүмат бирүнең ешлыгы һәм форматы.
3. Программа чараларын гамәлгә ашыру кысаларында агымдагы чорга хисап бирүнең яңа формасын эшләү.

9 бүлек. Программаны гамәлгә ашыруга идарә итү системасы

Программа чараларын гамәлгә ашыруга оештыру-методика ягыннан идарә итүне дәүләт заказчысы һәм координаторы булып торган Министрлык башкара.

Министрлык программа чараларын әзерләү һәм гамәлгә ашыру буенча тармак министрлыклар һәм ведомстволар арасында килештерелгән эшләрне тәэмин итә.

Министрлык түбәндәгеләрне тапшыра:

“Агростат” АПК статистика мәгълүматын автоматлаштырылган рәвештә җыю һәм анализлау системасы өчен Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгына - хисап чорыннан соң килә торган айның 20 нче числосына кадәр квартал саен Программа чараларының гамәлгә ашырылуы турында мәгълүматны;

Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгына - хисап чорыннан соң килә торган айның 25 нче числосына кадәр квартал саен Программа чараларының гамәлгә ашырылуы турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүматны;

Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгына, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына – билгеләнгән тәртип нигезендә докладлар эчендә

Программана гамәлгә ашыру эшләрен башкаруның барышы һәм финанс чараларын тотуның нәтиҗәлелеге турында мәгълүматны.

24.03.2014 елның 65/2-пр номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланга
Программага 1 нче кушымта

Программаның максатлары, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары һәм Программа чаралары буенча финанслау

Цели, задачи, индикаторы оценки результатов Программы и финансирование по мероприятиям Программы

Максатлар	Бурычлар	Төп чаралар	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, исәпләү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы	Финанслау, финанслау чыганагын күрсәтеп (млн.сум)
Авыл халкы тормышын яхшырту	40 гаилә терлекчелек фермасын төзү	Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү, шулай ук аларны товар терлек, техника һәм җиһазлар белән комплектлау	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы	2014	Гаилә терлекчелек фермаларының саны арту, берәмлек	40	Барлыгы – 149,25; шул исәптән 60 - Татарстан Республикасы бюджеты; 29,55 – федераль бюджет; 59,7 – җәлеп ителгән акчалар
					Өстәмә булдырыла торган эш урыннары саны	120	

24.03.14 елның 65/2-14 номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-
төлек министрлыгы боерыгына
2 нче кушымта

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ
АВЫЛ ХУҖАЛЫГЫ МИНИСТРЛЫГЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АВЫЛ ХУҖАЛЫГЫ ҺӘМ АЗЫК-ТӨЛЕК МИНИСТРЛЫГЫ

СЕРТИФИКАТ

Әлеге сертификат белән

____

(фамилиясе, исеме, атасы исеме)

____

(сериясе һәм номеры, кем тарафыннан һәм кайда бирелгән)

*һәм крестьян (фермер) хуҗалыгын дәүләт теркәве турында таныклык*____

(ОГРНИП номеры һәм датасы)

______елның __________номерлы Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы боерыгы белән расланган “2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” программасында һәм 2012 елның 6 мартындагы 173 номерлы Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгы белән расланган “2012 – 2014 елларга крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство максатчан программасында катнашучы булуы таныклана һәм аңа ТР Әгерҗе муниципаль районында гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә _____________сум (_____________________________) сум күләмендә

(саннар белән һәм язмача)

грант бирелә.

Бирелү датасы _______________, ______ ел

Татарстан Республикасы
Премьер-министры урынбасары –
Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы
һәм азык-төлек министры М.Г. Әхмәтов

серия 16 №_______ _______201___

24.03.14 № 65/2-пр
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы боерыгына
2 нче кушымта

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү турында нигезләмәне

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгының “2012 елның 28 февралендәге 165 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 198 номерлы, “2012 елның 28 февралендәге 165 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 198 номерлы Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгына үзгәрешләр кертү хакында” 2012 елның 29 декабрендәге 664 номерлы, “2012 елның 28 февралендәге 166 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 197 номерлы Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгына 2 нче кушымтага һәм “2012 елның 28 февралендәге 165 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карарын гамәлгә ашыру турында” 2012 елның 22 мартындагы 198 номерлы Россия Авыл хуҗалыгы министрлыгы боерыгына 2 нче һәм 5 нче кушымталарга үзгәрешләр кертү хакында” 2013 елның 2 октябрендәге 370 номерлы боерыклары нигезендә һәм “2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасына (алга таба – Программа) ярашлы рәвештә әзерләнде.

Әлеге Нигезләмә дәүләт ярдәме күрсәтү тәртибен, проектларны сайлап алу критерийларын, проектларны конкурс нигезендә сайлап алуның максатларын, шартларын, оештыру процедурасын билгели.

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр:

гариза бирүче – Программада катнашучы дип тану өчен конкурс комиссиясенә гариза бирүче һәм әлеге Нигезләмә таләпләренә туры килүче крестьян (фермер) хуҗалыгы (алга таба – КФХ) башлыгы;

гаилә терлекчелек фермасы – авыл хуҗалыгы терлеген үрчетү һәм асрау өчен билгеләнгән, КФХ милкендәге яки файдалануындагы җитештерү объекты;

гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант – Программа нигезендә дәүләт ярдәменең башка юнәлешләре кысаларында түләнми торган чыгымнарын финанслашу өчен кредит оешмасында ачылган КФХ башлыгы счетына Министрлык тарафыннан күчерелә торган акчалар (алга таба – грант);

конкурс комиссиясе – гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү өчен КФХ проектларын сайлап алу максатларында төзелгән ведомствоара конкурс комиссиясе;

экспертлар советы – гаризаларны карау һәм алга таба документларны конкурс комиссиясенә тапшыру өчен Министрлык тарафыннан төзелгән совет;

чыгымнар планы – конкурс комиссиясе раславына гариза бирүче тарафыннан тәкъдим ителгән гранттан файдалануның юнәлешләре буенча чыгымнарның статьялап эшләнгән сметасы;

грант алучы – Программада катнашучы дип тану өчен конкурс сайлавын узган һәм грант алуга шартнамә төзегән КФХ башлыгы.

1.2. Грант гаризасы конкурс комиссиясе тарафыннан расланган КФХ башлыгына бирелә.

1.3. Конкурс комиссиясе эшен оештыруны Министрлык башкара.

1.4. Грант чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алына торган мөлкәт, башкарыла торган эшләр атамалары буенча куелган хакның кимендә 40 процентын үз акчалары исәбеннән түләү йөкләмәсен алган КФХ башлыкларына бирелә.

Грант хисабына КФХ башлыгы тарафыннан сатып алынган мөлкәт грант алган көннән башлап 10 ел дәвамында сатылырга, бүләк ителергә, арендага тапшырылырга, башка затлар файдалануына бирелергә, алмаштырылырга яки пай, кертем рәвешендә кертелергә яисә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка төрле тартып алынырга тиеш түгел. Бу шарт гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукцияләрен эшкәртү предприятиеләрен үстерүгә грантлар бирү чараларында катнашучылар өчен җитди булып тора.

2. Грантлар бирү күләме һәм шартлары

2.1. Грантлар грант алучыларга техник-икътисадый нигезләүгә ярашлы рәвештә максатчан чыгымнарны финанслашу шартларында кире кайтарылмый торган итеп гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә бирелә.

2.2. Грантлар гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә чыгымнар планында билгеләнгән һәр чыгым статьясының 60 процентыннан артык булмаган күләмендә, ләкин бер гариза бирүчегә биш миллион сумнан артык булмаган күләмдә бирелә.

2.3. Грантлар проектка салынган куәтләр түбәндәгечә булганда бүлеп бирелә:

кимендә 24 баш сыеры була торган сөт фермаларына;
кимендә 30 баш мөгезле эре терлекле сугымга симертү фермаларына;
кимендә 10 ана дуңгызлы (50 дуңгыз) дуңгыз фермаларына;
кимендә 100 баш ана сарыгы була торган сарыклар үрчетү фермаларына;
кимендә 50 баш савым кәҗәләренә;
кимендә 4000 баш бройлер яки 1000 баш каз була торган кош фермаларына;
кимендә 20 мең баш бытбылдык була торган кош фермаларына;
кимендә 2000 баш була торган күркә үрчетү фермаларына;
кимендә 30 баш (20 бия) була торган ат фермаларына
конеферм - не менее 30 голов (20 конематок).

2.4. Грантлар тиешле елга һәм план чорына федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты турында законнарда Министрлык өчен бу максатларга каралган бюджет акчалары чикләрендә бирелә.

2.5. Конкурста катнашу өчен КФХ түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

а) КФХ башлыгы һәм әгъзалары булып туганнар булган һәм аларның шәхси катнашуына нигезләнгән җитештерү эшчәнлеген бергә башкаручы Россия Федерациясе гражданнары (кимендә ике) тора.

б) конкурска гариза бирү датасына КФХ эшчәнлеге срогы теркәлү датасыннан 12 айдан күбрәк;

в) КФХ дәүләт теркәве һәм аның җитештерү эшчәнлеген башкаруы бары тик Татарстан Республикасы муниципаль районы территориясендә, моңа Татарстан Республикасы Конституциясенең 65 статьясы нигезендә республика әһәмиятендәге шәһәрләр керми;

г) хуҗалык башлыгы һәм әгъзалары элек КФХ төзү һәм үстерүгә грантлар, гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар алмаганнар;

д) хуҗалык "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә микропредприятие критерийларына туры килә;

е) хуҗалык үзенең азык базасын яки башка авыл хуҗалыгы товарларын җитештерүчеләр белән уртак азык базасын төзү өчен шартларны күз алдында тота йә азык сатып алуга шартнамәләр (башлангыч шартнамәләр) төзү буенча тәкъдимнәр әзерли;

ж) хуҗалык Программада авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү һәм куллану балансларын һәм бер генә тапкыр башкарыла торган гамәлләргә каршы чараларны исәпкә алып каралган терлекчелек эшчәнлегенең бер юнәлеше (бер тармагы) буенча бердән артык булмаган гаилә терлекчелек фермасын төзүне планлаштыра яисә бердән артык булмаган гаилә терлекчелек фермасын реконструкцияләргә планлаштыра;

хуҗалыкта терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча үз базасы булмаганда һәм (яисә) хуҗалык авыл хуҗалыгы кулланучылары кооперативы әгъзасы булып тормаганда, гаилә терлекчелек фермасын үстерү өчен авыл хуҗалыгы терлегенең хуҗалык тарафыннан планлаштырыла торган саны 100 баш мөгезле эре терлектән, 300 баш кәҗәдән (сарыктан) артып китмәскә тиеш;

з) хуҗалык башлыгы хуҗалык башлыгының бердәнбер эш урыны булган хуҗалыкның урнашу һәм теркәлү урыны буенча муниципаль берәмлектә даими яшәү урынында даими яши яки анда күчеп килергә вәгъдә бирә;

и) хуҗалык башлыгының терлекчелекнең Программада билгеләнгән эшчәнлек юнәлеше (тармагы) буенча гаилә терлекчелек фермасын төзү һәм үстерү, сатыла торган терлекчелек продукциясенең күләмен арттыру планы, үз бәясен чыгару срогы сигез елдан артмаган гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү нигезләве (алга таба – бизнес-план) була;

к) хуҗалык башлыгы, сатып алына торган мөлкәтнең, башкарыла торган эшләрнең, күрсәтелә торган хезмәтләрнең (алга таба – сатып алулар) исемнәрен, аларның исәбен, хакын, финанслау чыганакларын (грант акчалары, үз акчалары һәм заем акчалары) күрсәтеп, чыгымнар планын тапшыра;

л) хуҗалык башлыгы чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алуларның һәр исеме буенча хакның кимендә 40 процентын, шул исәптән сатып алуларның һәр исеме буенча хакның кимендә 10 процентын турыдан-туры үз акчалары исәбеннән түләргә йөкләмә ала;

м) хуҗалык башлыгы акчаларның хуҗалык башлыгы счетына күчкән көненнән алып 18 ай эчендә грантны кулланырга һәм грант хисабына фәкать гаилә терлекчелек фермасын үстерү һәм эшчәнлек башкару өчен сатып алына торган мөлкәттән файдаланырга йөкләмә ала;

н) хуҗалыкта кимендә өч даими эш урынын булдыру өчен шартлар тудырыла;

о) КФХ гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант алганнан соң кимендә биш ел дәвамында эшчәнлек башкарырга йөкләмә ала;

п) гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү, аны үстерүне хуҗалык тәкъдим итә, элек дәүләт ярдәме акчаларын кулланып гамәлгә ашырылмаган;

р) КФХ башлыгы һәм әгъзалары Россия Федерациясе законнары нигезендә үзләренең персональ белешмәләрен тапшыруга һәм эшкәртүгә үз ризалыгын бирәләр;

р) барлык дәрәҗәдәге бюджетларга һәм бюджеттан тыш фондларга салым һәм башка мәҗбүри түләүләр буенча түләү вакыты узган бурычлары булмау;

т) КФХ карата юкка чыгару яки банкротлык процедуралары уздырылырга тиеш түгел;

у) КФХ башлыгы грантны номиналсыз исәп-хисап ясау юлы белән сарыф итәргә йөкләмә ала.

2.6. Грант чыгымнар планы нигезендә Грант алучы тарафыннан түбәндәгеләргә тотылырга мөмкин:

гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект документларын эшләүгә;

гаилә терлекчелек фермасын төзүгә, реконструкцияләүгә яки модернизацияләүгә;

терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча җитештерү объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә яки модернизацияләүгә;

гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны җиһазлар һәм техника белән җиһазлауга, шулай ук аларны монтажлауга;

авыл хуҗалыгы терлеген сатып алуга.

2.7. Грант КФХга бары тик бер генә тапкыр бирелергә мөмкин.

2.8. КФХ башлыгы бурычлары:

грант алганнан соң 5 ел дәвамында Министрлыкка квартал саен 1 нче кушымта нигезендә “Эшчәнлек турында белешмәләр” хисабын тапшыру;

чыгымнар планы нигезендә грант акчаларын һәм үз акчаларын тотканнан соң, 2 нче кушымтада каралган “Җыелма реестр”ны, акчаларны үз вакытында һәм максатка ярашлы рәвештә тотуын раслый торган хисап-финанс документларын (исәп-хисап счетыннан грант акчаларының йөрешен раслый торган банк өземтәсе,

сату-алу шартнамәсе, түләү йөкләмәләре, накладнойлар, счет-фактуралар, фото һ.б.ш.) тапшыру. Хисап документлары Россия Федерациясе законнары нигезендә шундый документлар дип танылган раслау документларыннан гыйбарәт.

3. Программада катнашу өчен конкурс комиссиясенә тапшырыла торган документлар исемлеге

3.1. Программада катнашу очен КФХ башлыклары түбәндәге документлар тапшыра:

3.1.1. Әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымтада каралган форма буенча гариза;

3.1.2. КФХ дәүләт теркәве турында таныклык күчермәсе;

3.1.3. Гариза биргән көнгә кадәр иң күбе өч ай алдан Индивидуаль эшкуарларның бердәм дәүләт реестрыннан алынган өземтә;

3.1.4. Россия Федерациясе гражданы – КФХ башлыгы һәм КФХ әгъзаларының паспортлары күчермәләре, аларның туганлыгын яки хосусиятен раслый торган документлар (туу турында таныклык, язылышу турында таныклык яки башка охшаш документлар);

3.1.5. Әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымтада каралган КФХ әгъзалары арасындагы килешү;

3.1.6. Дәүләт статистика күзәтүе органнарына № 2–фермер “Авыл хуҗалыгы культуралары уңышын җыю турында белешмәләр” һәм № 3–фермер “Терлекчелек продукциясен җитештерү һәм терлек башлары турында белешмәләр” формалары буенча соңгы хисап датасына хисаплар;

3.1.7. Гаилә терлекчелек фермасын төзү һәм үстерү буенча сатыла торган терлекчелек продукциясе күләмен арттыруны күздә тоткан, үз бәясен чыгару срогы сигез елдан артмаган гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү буенча нигезләве булган, өстәмә рәвештә кимендә өч даими эш урынын булдыру өчен шартлар тудыру каралган бизнес-план, шулай ук грант хисабыннан финанслашу өчен күздә тотыла торган акчаларның, сатып алына торган мөлкәтнең, башкарыла торган эшләрнең, күрсәтелә торган хезмәтләрнең исемнәрен, аларның исәбен, хакын, финанслау чыганакларын күрсәтеп, кәгазьдә һәм электрон чыганакта әлеге Нигезләмәгә 5 нче кушымтада каралган чыгымнар планы проекты;

3.1.8. Гариза бирүчедә чыгымнар планының кимендә 40%ы күләмендә үз һәм кредит (заем) акчалары булуны раслый торган документлар, аларныц 30%ы субсидияләнмәгән кредитлар йә проектны гамәлгә ашыруга башкарылган үз кертемнәре һәм 10%ы үз акчалары булырга мөмкин.

Гариза бирүченең үз акчалары һәм кредит акчалары булуын раслый торган документлар:

кредит оешмасы счетыннан өземтә яки гариза бирүче счетларында акча булуны раслый торган башка документ;

күләме күрсәтелеп, кредит (заем) алу ихтималы турында кредитор (заем бирүче) тарафыннан бирелгән документ;

соралган акчаларны гариза бирүчегә бирү турында кредит шартнамәләре (заем шартнамәләре) күчермәләре;

гариза бирү датасына проект гамәлгә ашырылу стадиясендә булса, “Россия Федерациясендә бәйләү эшчәнлеге турында” 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законда күрсәтелгән бәяләү эшчәнлеге стандартларына туры китереп бәйсез бәяләүче тарафыннан башкарылган мөлкәтне бәйләү турында хисап. 2010 елдан иртәрәк булмаган вакытта төзелә (реконструкңияләнә) башлап, төзелеп (реконструкцияләнеп) беткән яки кимендә 50% әзерлек стадиясендәге ферманың булуы раслана. Ферманы төзү (реконструкцияләү) буенча үз акчалары хисабына башкарылган эшләрнең хакы проект бәясенец 30%ыннан ким булмаска тиеш, моннан тыш кимендә 10%ы грант алганнан соң турыдан-туры акчалата түләнергә тиеш.

3.1.9. Гариза бирүче белешмәсе, ул үз эченә түбәндәгеләрне ала:

а) КФХның “Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында” 2007 елныц 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә микропредприятие критерийларына туры килүен раслый торган уртача хезмәткәрләр саны турында белешмәләрне (узган календарь елда уртача хезмәткәрләр саны, гариза бирүченең гариза бирү вакытына хезмәткәрләре саны, шул исәптән, КФХ башлыгын да кертеп, КФХ әгъзалары саны);

б) “Бөлгенлек (банкротлык) турында” 2002 елныц 26 октябрендәге 127-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә бетерү яки банкротка чыгару процедуралары КФХ кагылышлы уздырылмау турында белешмәләрне;

в) хуҗалык башлыгы һәм әгъзаларының элек крестьян (фермер) хуҗалыгын төзүгә һәм үстерүгә грантлар, гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар алмавы турында белешмәләрне;

3.1.10. Җитештерү биналары, техника, җиһазлар, терлек әм кош башлары булу турында авыл җирлегеннән һәм муниципаль берәмлектән әлеге Нигезләмәгә 6 нчы кушымтада каралган белешмә;

3.1.11. Үз-үзен җайга сала торган оешмага (алга таба – СРО) проектлауга (төзүгә яки реконструкцияләүгә грант кулланылганда) рөхсәт күчермәләре беркетелгән гаилә терлекчелек фермаларының локаль сметалары һәм схема-сызымнары (башкарылачак эшләр урыны фотосы, объект булган очракта – аныц эчен һәм тышын төшергән фото) кушымта итеп бирелгән җыелма смета исәпләве;

3.1.12. Гаилә терлекчелек фермаларын төзүгә (реконструкцияләүгә) һәм (яисә) файдалануга кертүгә (төзүгә яки реконструкцияләүгә грант кулланылганда) рөхсәт;

3.1.13. Гариза бирү көненнән 30 көннән дә алдарак бирелмәгән барлык дәрәҗәдәге бюджетларга һәм бюджеттан тыш фондларга салым һәм башка мәҗбүри түләүләр буенча түләү вакыты узган бурычлары булмауны раслый торган салым органыннан белешмә;;

3.1.14. Әлеге Нигезләмәгә 7 нче кушымтада нигезендә персональ белешмәләрне эшкәртүгә ризалык;

3.1.15. Әлеге Нигезләмәгә 8 нче кушымтада каралган форма буенча КФХ башлыгы анкетасы;

3.1.16. Законнарда билгеләнгән тәртиптә теркәлгән җир кишәрлегенә милекчелек хокукларын һәм (яисә) җир кишәрлеген арендалау шартнамәсен дәүләт теркәве турында таныклык күчермәсе;

3.1.17. КФХ урнашу һәм теркәлү урыны буенча гариза бирүченең яшәү фактын раслый торган авыл (шәһәр) җирлеге белешмәсе;

3.1.18. КФХ башлыгының хезмәт кенәгәсе күчермәсе.

3.2. Белешмәләрнең дөреслеге һәм тапшырылган документларның чын булуы өчен җаваплылык КФХ башлыгына йөкләнә. Конкурс комиссиясенә документлар әзерләү һәм тапшыру белән бәйле барлык чыгымнарны КФХ башлыклары түли.

Таныклау таләп ителгән һәм берничә биттән гыйбарәт документлар тапшырылганда, һәр бите таныклана. Документларның төп нөсхәләре проектны яклаганда конкурс комиссиясендәге күчермәләр белән чагыштырып карау өчен бирелә.

Әлеге Нигезләмәнең 3.1. бүлегендә күрсәтелгән документлар КФХ башлыгы тарафыннан имзаланган, тегелгән, номерлар сугылган һәм КФХ башлыгы мөһере белән таныкланган булырга тиеш. Бетерүләр һәм төзәтүләр рөхсәт ителми, вәкаләтле вәкил мөһере белән расланган һәм имзасы белән таныкланган (юридик затлар өчен) яки үз кулы белән таныкланган (КФХ башлыгы өчен) төзәтүләрдән тыш.

Әлеге Нигезләмәнең 3.1. бүлегендә күрсәтелгән документлар конкурс сайлавын уздыру турындагы белдерүдә күрсәтелгән вакыт эчендә һәм адрес буенча тапшырыла.

Грантлар бирү тәртибе һәм документларның формалары турында мәгълүмат “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба – интернет) Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының рәсми сайтына http: //agro.tatarstan.ru/, “Татарстан Республикасы АПК мәгълүмат-консультация хезмәте бүлегенә, “Россия Федерациясе бюджеты катнашында гаилә фермаларына ярдәм” бүлекчәсенә урнаштырыла.

Гариза бирүче конкурс комиссиясенә (турыдан-туры әңгәмә вакытында) КФХны программаның потенциаль катнашучы буларак уңай бәя бирердәй, конкурс комиссиясенә йогынты ясардай түбәндәге документлар тапшырырга мөмкин:

а) муниципаль хакимият органнарынннан КФХ үсешен, аның җитештерү күрсәткечләре динамикасын, шулай ук булырга мөмкин социаль-икътисадый нәтиҗәне һәм грант бирүнең максатка ярашлы булуын күрсәтә торган тәкъдим хатлары;

б) авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектларга милекчелек хокукларын дәүләт теркәве турында таныклыкның күчермәсе, техник чара паспортының кучермәсе (милкендә техник чара булганда);

в) җитештерү биналары (шул исәптән төгәлләнмәгән төзелеш), авыл хуҗалыгы терлеге, техникасы һәм җиһазлары фотосы;

г) гариза биргән вакыттан әлеге Нигезләмәнең 2.5. һәм 3.1. пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры китереп эшләп бетерелгән документлар;

д) массакүләм мәгълүмат чараларында басылып чыккан мәкаләләр һәм башка документлар.

4. Гаризаларны кабул итү һәм теркәү

4.1. Грантлар бирү буенча конкурс сайлавында катнашуга гаризалар кабул ителә башлау турында белдерү интернет челтәрендә Министрлыкның http://agro.tatarstan.ru/ рәсми сайтында түбәндәге бүлекләргә урнаштырыла:

4.1.1. “Татарстан Республикасы АПК мәгълүмат-консультация хезмәте”нең “Россия Федерациясе бюджеты катнашында гаилә фермаларына ярдәм” бүлекчәсенә;

4.1.2. “Планнар һәм программалар, конкурслар” бүлегенә.

Белдерүдә конкурс уздырылу урыны һәм вакыты, элемтәгә керү өчен телефоннар, Министрлык сайтының документларны тапшыру тәртибе һәм конкурс шартлары турында мәгълүмат алырга, норматив документлар белән танышырга мөмкин булган бүлекләре күрсәтелә.

4.2. Гаризалар кабул ителә башлау көне дип белдерү бастырылган көннән соң килә торган көн санала. Белдерүдә күрсәтелгән срок узганнан соң, КФХ башлыкларыннан гаризалар кабул ителми.

Алынган гаризалар һәм документларны теркәү гаризаларны теркәү журналына язылып баруына карап башкарыла, ул номерланган, тегелгән һәм конкурс комиссиясе секретаре имзасы һәм Министрлык мөһере белән беркетелгән булырга тиеш. Гаризаны теркәгәндә аңа керү номеры сугыла.

Әлеге Нигезләмәнең 3.1. бүлегендә күрсәтелгән документлар конкурс комиссиясе секретарена кәгазьдә тапшырыла, өстәмә буларак электрон рәвештә әлеге Нигезләмәнең 3.1.7. (бизнес-план), 3.1.11. (локаль-смета исәпләүләре һәм фото) һәм 3.1.15. (анкета) пунктчаларында күрсәтелгән документлар тапшырыла. Конкурс комиссиясенә КФХ башлыгы тарафыннан бирелә торган барлык документларның исемнәре, номерлары һәм даталары, алардагы битләр саны ике нөсхәдә төзелә торган исемлеккә кертелә. Конкурс комиссиясе секретаре тапшырылган документларны аларга кушымта итеп бирелгән исемлек белән (әлеге Нигезләмәгә 9 нчы кушымта) чыгыштырып караганнан соң, алар КФХ мөһере белән таныклана торган конвертка салыналар. Конвертта шулай ук программаның исеме, проектка салынган куатнең юнәлеше, КФХ исеме, гариза бирүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы күрсәтелә. Исемлек бите конвертка салынмый. Документларны кабул иткәндә исемлек битенә документларның кабул ителүен раслый торган тамга салына, кабул итү датасы һәм теркәлү номеры күрсәтелә.Кабул ителү турында тамга салынган исемлек битенең бер нөсхәсе КФХ башлыгында кала, ә икенчесе документлар пакетына өстәп куела.

Гаризаны һәм документларны кабул иткәндә аларның тулылыгын һәм куелган таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерү башкарылмый.

5. Конкурс комиссиясенең функцияләре һәм бурычлары

5.1. Конкурс комиссиясе үз эшчәнлеген законнарга, әлеге Нигезләмәгә таянып башкара һәм үз эшен авыл хуҗалыгы товарларын җитештерүчеләргә дәүләт ярдәме инфраструктурасыи тәшкил итә торган оешмалар, иҗтимагый оешмалар һәм крестьян (фермер) хуҗалыклары белән үзара хезмәттәшлектә торып оештыра.

5.2. Конкурс комиссиясенең топ бурычлары: гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү предприятиеләрен үстерүгә грант алу өчен гариза бирүче тарафыннан тапшырылган конкурс документациясен үз вакытында, ачык һәм объектив карауны тәэмин итү; проектларга аларның тулылыгын һәм дореслеген, икътисадый нәтиҗәлелеген, Татарстан Республикасы икътисады өчен социаль әһәмиятле булуын һәм дәүләт ярдәме күрсәтүнең максатка ярашлы булуынбилгеләү максатында экспертиза ясау; конкурсның җиңүчеләрен һәм аларга бирелә торган грантларның күләмен билгеләү.

5.3. Конкурс комиссиясе Министрлык боерыгы белән кимендә 12 кешедән төзелә һәм конкурс комиссиясе рәисеннән, рәисе урынбасарыннан, секретареннан һәм әгъзаларыннан гыйбарәт була. Конкурс комиссиясе әгъзалары арасында дәүләт хезмәткәрләре саны иң күбе 50 процентны тәшкил итәргә тиеш.

Конкурс комиссиясе рәисе:

конкурс комиссиясе эшчәнлегенә җитәкчелек итә һәм аңа йөкләнгән бурычларның үтәлеше өчен җавап бирә;

конкурс комиссиясе әгъзалары арасында йөкләмәләр бүлә;

конкурс комиссиясе утырышларын алып баруны, утырышлар беркетмәләре әзерләнүне һәм конкурс комиссиясе тарафыннан кабул ителгән карарларның үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыра.

5.4. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, конкурс комиссиясе утырышында рәис булмаган очракта, аның вазыйфаларын башкара.

5.5. Конкурс комиссиясе секретаре:

гаризалар кабул ителеп беткәннән соң биш эш коне эчендә конкурс комиссиясе утырышында каралырга тиешле гаризаларның тапшырылган документлары белән исемлеген төзи;

гаризалар кабул ителеп беткәннән соң биш эш коне эчендә документларны электрон рәвештә Экспертлар советы каравына тапшыра;

конкурс комиссиясе утырышының көн тәртибе буенча материаллар әзерләүне оештыра, документлар әйләнешен һәм утырышларда конкурс комиссиясе әгъзаларының катнашуын, конкурс комиссиясе утырышлары беркетмәләрен рәмиләштерүне тәэмин итә;

гаризалар кабул ителеп беткәннән соң ун эш көне эчендә конкурс комиссиясе утырышын гариза бирүчеләрне турыдан-туры әңгәмәгә чакырып оештыра;

конкурс тәмамланганнан соң 30 эш көне эчендә барлык гаризаларны һәм документларны, шулай ук конкурс комиссиясе тарафыннан кабул ителгән барлык документларны, биш ел дәвамында саклау очен, Министрлык архивына тапшыра.

5.6. Йөкләнгән вәкаләтләрне, консультацияләрне гамәлгә ашыру, тапшырылган документларга экспертиза ясау өчен конкурс комиссиясе экспертлар советын җәлеп итә. Экспертлар советы Министрлык боерыгы белән кимендә 12 кешедән төзелә һәм экспертлар советы рәисеннән, секретареннан һәм әгъзаларынанн гыйбарәт була.

Экспертлар советы:

конверларны ача һәм әлеге Нигезләмәдә каралган документларның булуын тикшерә;

КФХ башлыгының һәм аның тарафыннан тапшырылган документларның әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә;

бәяләү ведомостенә кертеп, балларның исәбен саный һәм конкурс комиссиясе каравына тәкъдим итү характерындагы бәяләмә чыгара.

Экспертлар советы рәисе:

экспертлар советы эшчәнлегенә җитәкчелек итә һәм аңа йөкләнгән вазыйфаларның үз вакытында үтәлүе өчен җаваплы була;

экспертлар советы әгъзалары арасында йөкләмәләр бүлә.

Экспертлар советы рәисе урынбасары, экспертлар советы рәисе булмаган очракта, аның вазыйфаларын башкара.

Экспертлар советы секретаре экспертлар советы утырышын һәм конкурс комиссиясе өчен экспертлар советы бәяләмәсен әзерләү эшен оештыра.

Экспертлар советы утырышы КФХ башлыкларының әлеге Программа буенча конкурска гаризаларын кабул итү тәгәлләнгән вакыттан 10 эш көненнән дә соңга калмыйча уздырыла.

5.7. Конкурс комиссиясе гаризалар кабул итү тәгәлләнгән вакыттан 15 эш көненнән дә соңга калмыйча конкурс комиссиясе утырышын үткәрә, гариза бирүчеләр тарафыннан тапшырылган документларны, аларның туры килүе турында экспертлар советы йомгакларын карый, КФХ башлыкларына грантлар бирү йә бирүдән баш тарту турында карар кабул итә, ул конкурс комиссиясе утырышы беркетмәсе белән (алга таба – беркетмә) рәсмиләштерелә.

Турыдан-туры әңгәмә барышында конкурс комиссиясе әгъзасы гаризаларда бирелгән мәгълүматка һәм бирелгән сорауларга гариза бирүченең җавапларына нигезләнеп, тиешле карар кабул итә һәм, бирелә торган грантның күләмен күрсәтеп, һәр КФХ башлыгы буенча Тавыш бирү кәгазенә язма кертә. Тавышлар тигез булганда, Конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүченең тавышы хәлиткеч була.

Билгеләнгән критерийлар буенча баллар санын бертигез җыйган берничә дәгъва итүче булып, катнашучыларның сан составы буенча тиешле грант саны булмаганда, грант "Конкурска гаризалар теркәүнең 1 номерлы журналы"нда алданрак теркәлгән гариза хуҗасына бирелә.

Конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан Тавыш бирү кәгазьләрендә чагылган карарларына нигезләнеп, секретарь конкурс бюллетенен төзи. Тавыш бирү кәгазьләре һәм конкурс бюллетене беркетмәгә өстәп куела.

Конкурс комиссиясе утырышлары аны уздыруга ихтыяҗ булган саен үткәрелә. Конкурс комиссиясе әгъзалары утырышка рәис карары буенча

чакырыла. Конкурс комиссиясе секретаре утырышка кадәр өч көн алдан гариза бирүчеләрнең электрон рәвештә тапшырылган, каравы планлаштырылган документларын һәм экспертлар советы бәяләмәсен, өйрәнү өчен, конкурс комиссиясе әгъзаларына җибәрә.

Конкурс нәтиҗәләре турында мәгълүмат интернет челтәрендә Министрлыкның рәсми сайтына http: //agro.tatarstan.ru/, “Татарстан Республикасы АПК мәгълүмат-консультация хезмәте бүлегенә, “Россия Федерациясе бюджеты катнашында гаилә фермаларына ярдәм” бүлекчәсенә конкурс комиссиясе карары кабул ителгән вакыттан 10 эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

Конкурс комиссиясе утырышы анда әгъзаларының кимендә яртысы катнашкан очракта үз хокукларын башкара ала.

5.8. Конкурс комиссиясе, экспертлар советы бәяләмәсенә һәм гариза бирүчеләр тарафыннан тапшырылган документларга ясалган анализга нигезләнеп, түбәндәге критерийларга карап, конкурс сайлавы җиңүчеләрен билгели:

№ п/п	Критерий исеме	Күрсәткечләр	Баллар белән бәяләү
1	Конкурс сайлавында катнашу очен гариза бирү вакытына терлекләр һәм кошларның баш исәбе булу (шартлы баш саны)*	5 алып 10 кадәр	1
		11 алып 30 кадәр	3
		31 күбрәк	5
2	Башкарыла торган эшчәнлекнең төрен күрсәтеп өстәмә эш урыннары булдыру	4-5 урын	1
		6-9 урын	3
		10 һәм аннан күбрәк урын	5
3	Инженерлык челтәрләренә - электр, су, юл, газ, җылылык, канализация – кирәкле тоташулар булу	ике һәм аннан күбрәк	3
		бер	1
4	Конкурс сайлавында катнашу өчен гариза бирү вакытына гариза бирүченең милкендә авыл хуҗалыгы техникасы һәм җиһазлары булу (берәмлек)	1 алып 3 кадәр	1
		3 алып 5 кадәр	2
		5 күбрәк	3
5	Проектны гамәлгә ашыру өчен җир кишәрлекләре булу**	милектә	3
		арендада	1
6	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җир кишәрлеге мәйданы (гектар)	5 алып 10 кадәр	1
		10,1 алып 50 кадәр	3
		50 күбрәк	5
7	Ферманың юнәлеше	мөгезле эре терлекне сөт өчен һәм симертү өчен ашату	5
		атчылык, кошчылык	3

		кәҗә үрчетү, сарык үрчетү, дуңгызчылык	1
8	Гариза бирүче эшчәнлегенә турыдан-туры мөнәсәбәте булган оешмалардан хуҗалык алып баруның уңай тәҗрибәсе булу турында мәгълүматны һәм грант алган очракта ферманы үстерү перспективаларына бәяне үз эченә алган тәкъдим рәвешендәге хатларның булуы	ике һәм аннан күбрәк	2
		бер	1
9	**Бизнес-планга бәя бирү**		
а)	проектның үз бәясен чыгару чоры	5 елга кадәр	3
		7 елга кадәр	1
б)	авыл хуҗалыгы кулланучылар кооперативында катнашу яки үзенең эшкәртүен һәм әзер продукцияне сатуны оештыру. Гариза бирүченең соңгы елларда аларга эшкәртү һәм сату өчен тапшырылган продукция күләмнәре турында мәгълүмат бар	үз эшкәртүе һәм әзер продукцияне сату	7
		авыл хуҗалыгы кооперативлары аркылы сату	3
		читтәге эшкәртүчегә сату	1
в)	үз азык базасы булу	Үз азык базасы хисабына 50 проңентка кадәр азык белән тәэмин ителү	1
		100 процентка кадәр	3
г)	Гариза бирүче тарафыннан конкуренция мохитен һәм үзенец өстенлекләрен бәяләү	потенциаль конкурентларга характеристика бирелү (көчле һәм көчсез яклары, базардагы өлеше, тармакка йогынты ясау дәрәҗәсе һ.б.ш.)	3
		дан неполный ответ	0
д)	проект куәтенә чыкканннан соң җитештерүнең рентабельлеге	10-20 процент	1
		21 процент һәм югарырак	3

10	Гариза бирүченең эшлеклелек сыйфатларын, һөнәри осталыгын, социаль һәм бюджет җаваплылыгын бәяләү (срокларын, мәҗбүри түләүләр күләмнәрен һәм хезмәт хакы түләү срокларын саулау), (әңгәмәдән соң куела)	Максималь балл – 20

* 1 пунктта күрсәтелгән күрсәткечнең зурлыгын исәпләп чыгарганда терлек һәм кошларны шартлы баш исәбенә күчергәндә түбәндәге коэффициентлар кулланыла: мөгезле эре терлек (олы) һәм ат – 1,0; мөгезле эре терлек (яшь) – 0,6; le; дуңгызлар - 0,3; сарыклар һәм кәҗәләр - 0,1; кош - 0,02.

** Әгәр гариза бирүченең җир кишәрлекләре аның милкендә дә, шулай уртача күләме аренда да булган очракта "Проектны гамәлгә ашыру өчен җир кишәрлекләре булу" 5 пунктындагы баллар саны милектәге җирләр өлешеннән һәм арендадагы җирләр өлешеннән, җир кишәрлекләренең гомуми мәйданнына чыгып исәпләнә.

5.9. Бәя куела торган һәр проект буенча йомгак балл чыгарыла, ул әлеге Нигезләмәнең 5.8 пунктында күрсәтелгән критерийлар буенча гариза бирүче балларының суммасы буларак билгеләнә. Җыярга момкин булган балларның иң күбе 70 була. Конкурс комиссиясе уңай карар чыгарсын очен 30 балл җыярга кирәк.

5.10. Министрлык беркетмә имзаланганнан соң 5 кон эчендә конкурс сайлавы нәтиҗәләрен раслау турында боерык чыгара һәм Министрлыкның муниципаль районнардагы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәләренә, конкурста катнашучыларга хәбәр итү өчен, кабул ителгән еонкурс комиссиясе карары турында хәбәр иткән хат юллый.

5.11. Конкурс комиссиясе, объектив сәбәпләр аркасында чыгымнар планы нигезендә грант акчаларын тотуга каршылык тудыра торган эшкуарлык эшчәнлеге шартлары үзгәргән йә гариза бирүче проектны гамәлгә ашырудан баш тарткан очракта, күрсәтелгән үзгәрешләрне килештерү һәм өстәмә утырыш уздыру турында карар кабул итә.

5.12. Әгәр конкурска бирелгән гаризаларның саны яки грант откан фермерларның саны финанслау бүленгән фермерлар санынннан кимрәк булса, Министрлык яңа конкурс игълан итә.

6. Грант бирү һәм аны кире кайтару тәртибе

6.1. КФХ башлыгына грант, грант бирү турында беркетмәгә һәм шартнамәгә нигезләнеп, Министрлык боергы нигезендә бирелә.

Гаризалары грант бирелүгә уңай бәяләмә алган КФХ башлыклары конкурс сайлавы нәтиҗәләре турында мәгълүмат алганнан соң биш эш көне эчендә Министрлыкка түбәндәге документлар тапшыра:

а) әлеге Нигезләмәгә 10 нчы кушымтада каралган форма буенча белешмә-хисапны;

б) конкурс комиссиясе раслаган юнәлешләре буенча әлеге Нигезләмәгә 11 нче кушымтада каралган чыгымнар планын;

в) әлеге Нигезләмәгә 12 нче кушымтада каралган форма буенча грант бирү турында шартнамәне.

6.2. Министрлык грант алу өчен тапшырылган документларны, аларның керүенә карап, махсус журналда терки, ул номерланган, тегелгән, Министрлык мөһере белән расланган булырга тиеш. Теркәү язмасында теркәү номеры, документларны кабул итү коне һәм конкурс комиссиясе нәтиҗәләре буенча грант суммасы күрсәтелергә тиеш.

6.3. Министрлык документларны теркәү көненнән соң биш эш көне эчендә кергән документларны тикшерә һәм грант алучы тарафыннан тапшырылган әлеге Нигезләмәнең 6.1. пунктында каралган белешмә-хисапны һәм шартнамәне имзалый.

6.4. Гариза бирүчегә грант бирүдән түбәндәге очракларда баш тартыла:

әлеге Нигезләмәнең 6.1. пунктында каралган документларның тулы пакеты тапшырылмаган булса;

әлеге Нигезләмәнең 6.1. пунктында каралган тапшырылган документларда күрсәтелгән белешмәләрнең, исәп-хисапларның факттагы белешмәләргә, исәп-хисапларга туры килмәве ачыкланса.

6.5. Министрлык, КФХ башлыкларының алар тарафыннан кредит оешмаларында ачылган исәп-хисап счетларына грант күчерү очен, ТР Финанс министрлыгының Казначылык департаментына түбәндәгеләрне тапшыра:

6.5.1. Конкурс комиссиясе утырышы беркетмәсен раслау турында Министрлык боерыгын;

6.5.2. Әлеге Нигезләмәнең 6.1. пунктында күрсәтелгән әлеге Нигезләмәнең 6.3. пункты нигезендә имзаланган грант күләме исәп-хисабын һәм шартнамә күчермәсен.

6.6. Грантларның максатка ярашлы файдалануын тикшереп тору Министрлык тарафыннан башкарыла.

6.7. Грантны алучылар, әлеге Нигезләмәнең 2 бүлегендә күрсәтелгән грант бирү шартларын бозган очракта, законнар нигезендә җаваплы булалар.

6.8. Грант бирү федераль бюджеттан һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслау лимитларын исәпкә алып башкарыла. Грант алуга конкурс сайлавын үткән гаризаларны канәгатьләндерү өчен быелгы елда бюджет акчалары җитәрлек булмаса, аларны финанслау әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә максималь баллар саны буенча чират тәртибендә гамәлгә ашырылачак.

Грантның максатка ярашлы рәвештә кулланылмавы һәм (яисә) грант алу өчен дөрес булмаган белешмәләр һәм документлар тапшырылу фактлары ачыкланса, бирелгән грант суммасы законнар нигезендә кире кайтарылырга тиеш.

Нигезләмәгә 1 нче кушымта

Ешлык: (киләсе айның 10 нчы числосына кадәр квартал саен)

"КИЛЕШТЕРЕЛДЕ":
Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
идарәсе башлыгы
____________________ /___________/

Эшчәнлек турында белешмәләр

2013 елга________________________ ТР муниципаль районының ____________________ КФХ.
(Ф.И.О.)

“2012 - 2014 елларда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” программасы буенча ______________________ ______ баш .

1.Житештерү күрсәткечләре:

т/б №	Баш саны булу		Житештерелгән авыл хуҗалыгы продукциясе исеме	Авыл хуҗалыгы продукциясен житештерү күләме, тн		Сату күләме, тн		Алынган табыш, мең сум.		Барлык чыгымнар, мең сум.	Рентабельлек, %
	Авыл хуҗалыгы терлегенең исеме	Саны, баш.		Хисап чорында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (кварталга)	хисап елында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (кварталга)	Хисап елында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (кварталга)		
1			Сөт								
2			Ит								
3			һ.б.ш.								
4											
5											
6			Барлыгы								

2. Салым салу, хезмәткәрләр саны һәм аларның хезмәт хакы:

т/б №	Хуҗалык хезмәткәрләренең белгечлеге исеме	Ф.И.А и.	Исәпләнгән хезмәт хакы, мең сум		Салымнар, мең сум					
					Барлыгы, салымнар	шул исәптән				
			Хисап елында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (кварталга)		хезмәт хакыннан күчерелгән акча	Жир салымы	Мөлкәткә салым	Транспорт салымы	Бердәм авыл хуҗалыгы салымы
1	КФХ башлыгы									
2	КФХ әгъзасы									
3	Яңа эшкә алынганнар									
4										
5										
6										
Барлыгы										

3. Ферманы үстерүгә грант акчалары тотылуга бәя.

1	җир кишәрлеге зурлыгы (га) :	милектә -	,арендада -
2	КФХ башлыгының субъектив бәяләве буенча, грант нәрсә эшләргә		
3	Авыл хуҗалыгы продукциясен эшкәртү һәм сату ничек җайга салынган?		
4	КФХ да нинди социаль җаваплылык бар?		
5	КФХның нинди проблемалары, сораулары бар?		
6	КФХ ны үстерү		

Белешмәләрнең дөреслеген раслыйм: КФХ башлыгы____________ _____________ /Ф.И.А. и. имза/ Мөһер урыны

Нигезләмәгә 2 нче кушымта

"КИЛЕШТЕРЕЛДЕ":
Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
идарәсе башлыгы
_______________ /________________/

Матди-техник кыйммәтләр, хезмәт күрсәтүләр, терлек, техника сатып алуга грант акчаларын тоту исәбенең

җыелма реестры

КФХ башлыгы____

ТР ____________________муниципаль районының ________________________ авыл җирлеге ____________ торышына

Грант суммасы _____________мең сум

Ферма юнәлеше ____________________ _________баш

№№ т/б	Түләүне (түләү йөкләмәсен) раслый торган документ исеме	Документ датасы	Документ номеры	Кайдан (сатучы исеме)	Сатып алынган товар - матди кыйммәтләрнең (терлек, төзелеш материаллары, техника, хезмәт күрсәтүләр һ.б.) исеме	Үлчәү берәмлеге	Саны	Бер берәмлек бәясе, сум	Сумма, сум	Финанслау чыганагы (грант, җәлеп ителгән яисә үз акчалары)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
	Барлыгы:	X	X	X	X	X		X		

Белешмәләрнең дөреслеген раслыйм: КФХ башлыгы ____________________ /Ф.И.А.и./ ____________________/ Имза/

Мөһер урыны

24.03.14 елның 65/2-пр номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән
расланган Нигезләмәгә
3 нче кушымта

Татарстан Республикасы Премьер-министры
урынбасары -
Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы
һәм азык-төлек министры
М.Г.Әхмәтовка
____
____
____
(КФХ башлыгы Ф.И.А.и., яшәү урыны
адресы)

“2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашучыларны конкурс нигезендә сайлап алуда катнашу өчен
гариза

Мин, ____
____,
(гариза бирүченең тулы рәсми исеме)
мине “2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында (алга таба – Программа) катнашучыларны конкурс нигезендә сайлап алуда катнашучылар составына кертүегезне сорыйм.

Моның белән мин түбәндәгеләрне раслыйм:

1. КФХ башлыгы булып эшләү урыны минем хезмәт эшчәнлегенең бердәнбер урыны булып тора.

2. Программада катнашу шартлары белән таныштым һәм килешәм.

Минем хуҗалык Программада катнашучы дип танылган очракта, йөкләмә алам:

а) чыгымнар планында күрсәтелгән чыгымнарның һәр статьясы хакының кимендә 40 проңентын түләргә;

б) крестьян (фермер) хуҗалыгы эшчәнлеген грант алган көннән башлап кимендә биш ел дәвамында башкарырга;

в) соралган вакыт эчендә хисаплар тапшырырга.

Тапшырылган документлардагы яки аларның күчермәләрендәге барлык мәгълүмат дөрес, грант бирелүгә документлар карауда катнашучы затларның алар белән танышуына каршы түгел.

____________ /______________ / «____» ___________20____ел
(имза) (Ф.И.А.и.)

Мөһер урыны

24.03.14 елның 65/2-14. номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланган
Нигезләмәгә
4 нче кушымта

«___» ____________ 20____ел
Россия, Татарстан Республикасы,
__________________ муниципаль районы
«________________________________КФХ»
фермер хуҗалыгы әгъзалары җыелышында
"РАСЛАНДЫ"

« ____ КФХ»

фермер хуҗалыгын төзү турында
КИЛЕШҮ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Без, - ____
____
____
«Крестьян (фермер) хуҗалыгы турында» 2003 елның 11 июнендәге 74-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә «____________________________________КФХ» фермер хуҗалыгын төзү турында карар кабул иттек.

1.2. «_________________________________КФХ» крестьян-фермер хуҗалыгы
(исеме)
(алга таба - фермер хуҗалыгы) эшкуарлык эшчәнлеген законнар һәм әлеге килешү нигезендә юридик зат төзеп тә һәм аны төземичә дә башкара.

1.3. Фермер хуҗалыгының үз мөһере бар.

1.4. Фермер хуҗалыгының аерымланган мөлкәте бар, банк учреждениеләрендә исәп-хисап счетларын ачу хокукына ия, үз исеменнән мөлкәти һәм шәхси мөлкәти булмаган хокук алырга һәм йөкләмәләр булдыру, гомуми юрисдикция, арбитраж һәм третейский судларда дәгъвачы һәм җавапчы булу хокукына ия.

1.5. Фермер хуҗалыгының урнашу урыны (аның дәүләт теркәве урыны) адресы: ____ .
Фермер хуҗалыгы Татарстан Республикасы ___________________________ муниципаль районының ___________________________ авыл җирлегендә урнашкан, ә җир кишәрлеге, җир кишәрлеген һәм кадастр планын сайлау актында каралганча, Татарстан Республикасы ___________________________ муниципаль районының ___________________________ авыл җирлегендә урнашкан.

1.6. Факттагы хуҗалык адресы: ______________________________________ .

2. Фермер хуҗалыгына идарә итү һәм аның эшчәнлеге

2.1. Фермер хуҗалыгы башлыгы итеп ___________________________________
____таныырга.
(фамилиясе, исеме, атасы исеме)

2.2. Фермер хуҗалыгы башлыгы вәкаләтләре:

- фермер хуҗалыгы эшчәнлеген оештыра;
- ышаныч кәгазеннән башка фермер хуҗалыгы исеменнән эш йөртә, шул исәптән аның мәнфәгатьләрен җиткерә һәм алып-сатулар ясый;
- ышаныч кәгазе бирә;
- фермер хуҗалыгына эшкә хезмәткәрләр кабул итә һәм аларны эштән җибәрә;
- фермер хуҗалыгының исәбен һәм хисаплылыгын алып баруны оештыра;
- ул эш йөртә торган фермер хуҗалыгы мәнфәгатьләрендәге гамәлләрне ихтыярый һәм уйлап башкара, ләкин фермер хуҗалыгының һәм аның әгъзаларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен кыса торган гамәлләр кылырга хокуксыз;
- фермер хуҗалыгына кагылышлы башка вәкаләтләрне законнар нигезендә башкара.

2.3. Фермер хуҗалыгы башлыгын алмаштыру «Крестьян (фермер) хуҗалыгы турында» Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла һәм аның фермер хуҗалыгында әгъза булып торуы туктатылуга китерми.

2.4. Җир кишәрлегенә милекчелек (хуҗа булу) хокукына нигезләнгән фермер хуҗалыгы үзенең эшчәнлек юнәлешен, структурасын һәм җитештерү күләмнәрен, иү ихтыяҗларыннан чыгып, мөстәкыйль билгели.

Фермер хуҗалыгы законнар белән тыелмаган теләсә нинди эшчәнлек төре белән шөгыльләнә ала, тик бу вакытта үзе җитештергән авыл хуҗалыгы һәм терлекчелек продукциясен җитештерү, эшкәртү, транспортлау, саклау һәм сату эшчәнлекнең әйдәүче төре буларак сакланып калырга тиеш.

2.4.1. Фермер хуҗалыгының үзе җитештергән продукция белән эш итү һәм аны үз карамагында сату, җитештерелә торган продукциягә бәяне мөстәкыйль кую хокукы бар.

3. Фермер хуҗалыгы әгъзаларының хокуклары һәм бурычлары, фермер хуҗалыгы әгъзасы итеп кабул ителү һәм әгъзалыктан чыгу

3.1. Фермер хуҗалыгы әгъзалары түбәндәгеләргә хокуклы:

а) җирдә мөстәкыйль хуҗалык итү;

б) фермер хуҗалыгы эшчәнлеге өчен кирәкле торак, производство, көнкүреш һәм башка төзелмәләрне һәм корылмаларны аларның проектларын билгеләнгән тәртиптә мәҗбүри килештереп һәм төзелешкә рөхсәт алып төзергә;

в) алар тарафыннан утыртылган авыл хуҗалыгы культураларына һәм утыртмаларына, алынган авыл хуҗалыгы һәм башка продукциягә һәм аларны сатудан кергән керемгә;

г) билгеләнгән тәртиптә сугару, киптерү, культура-техника һәм башка мелиорация эшләрен башкарырга, табигатьне саклау таләпләренә туры китереп,

буалар һәм башка сулыклар төзергә;

д) әлеге килешүдә законнар нигезендә җайга салынмаган мәсьәләләрне фермер хуҗалыгы әгъзалары җыелышында фикер алышу юлы белән хәл итәргә, карар фермер хуҗалыгы әгъзаларының гади тавыш күпчелеге белән кабул ителә;

е) фермер хуҗалыгы әгъзалыгыннан уйланылган чыгу көненә кадәр ике атнадан соңга калмыйча үз нияте турында хәбәр итеп чыгарга;

ж) фермер хуҗалыгыннан чыккан очракта, фермер хуҗалыгы мөлкәтенә гомуми милекчелек хокукындагы өлешләренә тиң акчалата компенсациягә.

3.2. Фермер хуҗалыгы әгъзалары түбәндәгеләргә бурычлы:

а) максатчан билгеләнешенә ярашлы рәвештә җир кишәрлегеннән нәтиҗәле файдаланырга, җир уңдырышлылыгын арттырырга;

б) фермер хуҗалыгы мөлкәтеннән эксплуатацияләү кагыйдәләренә һәм кулланмаларына ярашлы рәвештә файдаланырга, аның сакланышын тәэмин итәргә;

в) фермер хуҗалыгы башлыгы күрсәтмәләрен, фермер хуҗалыгы җыелышы карарларын, эчке тәртип кагыйдәләрен үтәргә.

3.3. Фермер хуҗалыгы фермер хуҗалыгы әгъзалары булып тормаган затларны эшкә алырга хокуклы. Хезмәткәрләрне эшкә алу, хезмәт өчен түләү шартлары һәм башка шартлар хезмәт килешүендә (шартнамәсендә) билгеләнә.

3.4. Әлеге килешүне имзалаган затлар фермер хуҗалыгы әгъзалары була.

3.5. Фермер хуҗалыгына яңа әгъзалар кабул итү гражданның язма гаризасы нигезендә фермер хуҗалыгы әгъзаларының уртак ризалыгы белән башкарыла.

3.6. Фермер хуҗалыгындагы әгъзалык фермер хуҗалыгы әгъзалыгыннан чыкканда яки фермер хуҗалыгы әгъзасының вафат булуы очрагында туктатыла.

3.7. Фермер хуҗалыгы әгъзасының фермер хуҗалыгыннан чыгуы аның язма гаризасы буенча гамәлгә ашырыла.

4. Фермер хуҗалыгы мөлкәте

4.1. Фермер хуҗалыгы мөлкәте түбәндәгеләрдән гыйбарәт: җир кишәрлеге, үсемлекләр, торак, хуҗалык каралтылары, корылмалары, файда китерә торган һәм эшче терлек, кош, авыл хуҗалыгы техникасы һәм җиһазлары, транспорт чаралары, инвентарь һәм фермер хуҗалыгы эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле башка мөлкәт.

4.2. Фермер хуҗалыгы мөлкәтен булдыру чыганаклары:

фермер хуҗалыгы әгъзаларының акчалары һәм матди чаралары;

продукция сатудан, акчага, шулай ук натуралата эшләр башкарудан, хезмәтләр күрсәтүдән, ярдәмче кәсепләрдән, төзелештән, консультация ярдәменнән һәм хезмәт эшчәнлегенең башка төрләреннән алынган керемнәр;

кыйммәтле кәгазьләрдән, банк кредитларыннан һәм башка кредитлардан алынган керемнәр;

бюджет дотацияләре һәм предприятиеләрнең, оешмаларның һәм гражданнарның кире кайтарылмый торган хәйрия кертемнәре, иганәләре;

законнар белән тыелмаган чыганаклар.

4.3. Мөлкәткә хуҗа булу, аннан файдалану һәм аның белән эш йөртү:

4.3.1. Фермер хуҗалыгы мөлкәте аның әгъзаларына уртак милекчелек хокукында карый;

4.3.2. Фермер хуҗалыгы мөлкәтеннән файдалану аның әгъзалары тарафыннан уртак килешү буенча башкарыла, мөлкәт белән эш итү буенча алыш-бирешләр фермер хуҗалыгы башлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм, кирәк булган очракта, фермер хуҗалыгы әгъзалары арасындагы шартнамә белән рәсмиләштерелә.

4.3.3. Фермер хуҗалыгы әгъзаларының берсе аның составыннан чыкканда җир кишәрлеге һәм производство чаралары бүленми. Мөлкәтне бүлешү һәм компенсация түләү тәртибе фермер хуҗалыгының барлык әгъзаларының уртак килешүе буенча, ә ул булмаса – суд тәртибендә билгеләнә. Бу вакытта акчалата компенсация түләү срогы фермер хуҗалыгыннан чыгу турындагы гаризаны фермер хуҗалыгы әгъзаларына биргән вакыттан бер елдан артык буларга тиеш түгел;

4.3.4. Фермер хуҗалыгы предприятиеләрдән, оешмалардан һәм гражданнардан мөлкәт сатып алырга, арендага яки вакытлыча файдалануга алырга хокуклы;

4.3.5. Фермер хуҗалыгы молкәте законнар нигезендә ихтыярый иминләштерелә;

4.3.6. Фермер хуҗалыгы әгъзалыгыннан чыккан граждан, аның фермер хуҗалыгы әгъзалыгыннан чыгуына кадәр фермер хуҗалыгы эшчәнлеге нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча фермер хуҗалыгы молкәтендәге үз өлеше бәясе чикләрендә чыкканнан соң ике ел дәвамында субсидиар җаваплы була;

4.3.7. Фермер хуҗалыгы аннан әгъзалары чыгуга бәйле рәвештә беткәндә фермер хуҗалыгы молкәте законнар нигезендә аның әгъзалары арасында бүленергә тиеш;

4.3.8. Фермер хуҗалыгы мөлкәтен мираска алу законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

5. Фермер хуҗалыгы эшчәнлегеннән алынган уңышларны, продукцияне һәм керемнәрне бүлешү тәртибе турында

5.1. Фермер хуҗалыгы эшчәнлеге нәтиҗәсендә алынган уңышлар, продукция һәм керемнәр әгъзалары арасында һәр әгъзаның шәхси өлешен исәпкә алып бүленә. Фермер хуҗалыгының һәр әгъзасының хуҗалык эшчәнлегендә катнашуын фермер хуҗалыгы башлыгы (я аның кушуы буенча хуҗалыкның башка әгъзасы яки хезмәткәре) исәпкә алып бара һәм ул «эш вакыты табеле» белән рәсмиләштерелә.

5.2. Фермер хуҗалыгы башлыгы бер ел эшләү нәтиҗәләре буенча финанс эшчәнлеге турында хисап әзерли һәм аның эчтәлеген хуҗалык әгъзаларына җиткерә.

5.3. Хуҗалык керемнәренең бер өлеше (кимендә 20 проценты) торак һәм хуҗалык корылмаларын тозүгә, төп чаралар сатып алуга тотыла.

5.4. Бер ел эшләү нәтиҗәләре буенча керемнәрнең 5 проценты фермер хуҗалыгының резерв фондына күчерелә. Күрсәтелгән акчалар банктта саклана һәм, гадәттән тыш шартлар барлыкка килгәндә, фермер хуҗалыгы әгъзалары җыелышы карары буенча тотыла.

5.5. Хезмәтләреннән файдалану турында шартнамә тозегән фермер хуҗалыгы хезмәткәрләренең (әгъзалары түгел) хезмәте өчен түләү агымдагы чыгымнар

составына кертелә һәм беренче чиратта башкарыла, ул фермер хуҗалыгы эше нәтиҗәләренә бәйле түгел, моңа шартнамәдә календарь елда фермер хуҗалыгы кеременнән проңентлар түләү каралган очраклар керми.

6. Йомгаклау нигезләмәләре

6.1. Фермер хуҗалыгы үз эшчәнлеген түбәндәге очракларда туктата:

фермер хуҗалыгы әгъзалары бертавыштан карар кылган очракта;

фермер хуҗалыгы әгъзаларыннан берәү дә яки фермер хуҗалыгы эшчәнлеген дәвам итәргә теләгән варислары калмаган очракта;

фермер хуҗалыгының бөлгенлеккә (банкротлыкка) төшү очрагында;

фермер хуҗалыгы мөлкәте базасында җитештерү (авыл хуҗалыгы) кооперативын яки хуҗалык ширкәтен төзү очрагында;

суд карары нигезендә.

6.2. Фермер хуҗалыгы эшчәнлеген туктатуга бәйле барлыкка килгән бәхәсләр законнар нигезендә хәл ителә.

7. Килешүдә катнашучыларның реквизитлары һәм имзалары

«______________________________________КФХ» фермер хуҗалыгын төзү турында килешүдә катнашучылар:

1. ________________________________, 19_____елның___________ туган, туу урыны
_________________________, ___________________ районы _______________,
теркәлү адресы:
ТР,____
_______________________________________, ________________ ур., ___й. _____фат.,
тору адресы:
ТР,____
_______________________________________, ________________ ур., ___й. ____фат.,,
паспорт сериясе ________ № ________________, 20___елның __________
________________________________ бирелгән, бүлекчә коды ___________ .

2. ________________________________, 19_____елның___________ туган, туу урыны
_________________________, ___________________ районы _______________,
теркәлү адресы:
ТР,____
_______________________________________, ________________ ур., ___й. _____фат.,
тору адресы:
ТР,____
_______________________________________, ________________ ур., ___й. ____фат.,,
паспорт сериясе ________ № ________________, 20___елның __________
________________________________ бирелгән, бүлекчә коды ___________ .

24.03.14 елның 65/2-пр номерлы ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы боерыгы белән расланган Нигезләмәгә
5 нче кушымта

Бизнес-планның тәкъдим ителгән формасы

Титул бите:

Күрсәтелә:

крестьян (фермер) хуҗалыгының (алга таба – КФХ), район исеме, баш исәбен күрсәтеп, гаилә терлекчелек фермаларының юнәлеше, төзелү датасы, КФХ адресы һәм КФХ элемтә телефоны.

Резюме

Проект турында кыскача мәгълүмат бирелә:

крестьян (фермер) хуҗалыгы турында төп мәгълүмат: КФХ тулы исеме, ОГРНИП, теркәлү датасы, ИНН: ____
____
____
____;
факттагы адресы: ____;
КФХ элемтә телефоны ____;
КФХ башлыгының кыскача резюмысы:___________________________________
____;
Ф.И.А.и., туу датасы һәм урыны, белеме, эш стажы: ____________________;
КФХ башлыгы паспорты
белешмәләре:____
____;
КФХ башка әгъзалары буенча шул ук белешмәләр:____
____
____
____
____;
КФХ башлыгын да кертеп, КФХ әгъзаларының гомуми саны: ______ кеше;
КФХ эшкуарлык эшчәнлегенең төп торе:_______________________________
____.

2. Проект тасвирламасы

Тасвирлана:

проект максаты, юнәлеше, куәте: ____________________________________;
ферманың урнашу урыны: ____;
проектның социаль-икътисадый әһәмияте, кимендә оч эш урынын булдыру өчен шартлар тудыру һәм башкалар:____
____
____;

бинаның, җир кишәрлегенең мәйданы, үз бәясен чыгару срогы сигез елдан артмаган гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү нигезләве:____
____
____;
җитештерелә торган продукциянең, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең ассортименты (1 нче таблица): ____
____;
төп кулланучылар, сатып алу бәяләре, китерү һәм сату алымнары:
____
____
____.

3. Финанс өлеше

Күрсәтелә:
Проект бәясе, грант - 60 процент, үз акчалары – кимендә 10-40 процент һәм (яки) заем акчалары – кимендә 30 процент исәпкә алына, сатып алулар күрсәтелә (исеме, маркасы, саны, бәясе, хакы һ.б.ш.) (2 нче һәм 4 нче таблицалар): ____
____
____;
салым салу системасы төре, салым түләү күләмнәре: _______________
____.

4. Җитештерү (оештыру) планы

Җитештерү технологиясе (җитештерү процессы тасвирлана); азыкка ихтыяҗ (бер башка, баш санына, бер сезонга, бер елга, азык берәмлекләре натурага күчерелә) исәп-хисабы. Азык җитештерү планы (3 нче таблица). Ресурслар (КФХ матди һәм кешегә кагылышлы ресурслары карала). Авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү һәм куллану балансы, шулай ук эпизодик характерга каршы чаралар үтәү:
____
____
____.

5. Бизнес-планны гамәлгә ашырганда барлыкка килергә мөмкин куркынычлыклар

____
____
____.

1 нче таблица

КФХ буенча терлекчелек продукциясен җитештерү һәм сату планы

____

(проектның һәр елы өчен)

Еллар буенча	Продукциянең исеме	Баш саны	Савылган сөт/ арттырылган авырлык	Тулаем продукция күләме, тонна	Товар продукция күләме, тонна	Бер берәмлек бәясе	Сатудан алынган табыш, мең сум
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
	Барлыгы:						

2 нче таблица

КФХ буенча проектны гамәлгә ашыру чорында еллар буенча чыгымнар

____

№ т/б	Исеме	Еллар буенча сумма, мең сум								
		1ел	2	3	4	5	6	7	8	Барлыгы:
1	Чимал, барлыгы:									
	шул исәптән запчастьләр,									
	азык									
	________									
	________									
	________									
2	Коммуналь түләүләр, барлыгы:									
	шул исәптән электр энергиясе									
	су белән тәэмин итү									
	җылылык энергиясе									
	газлаштыру									
	канализация									
	__________									
3	Хезмәт хакы, барлыгы:									
	шул исәптән исәпләнгән:									
4	Кредитлар әм заемнар белән эшләү:									
5	Аренда барлыгы:									
	шул исәптән: жир									
	техника									
	бина									
6	Салымнар									
7	Башка чыгымнар, барлыгы:									
	шул исәптән: ____________									
8	Барлык чыгымнар:									
9	Барлык табыш:									
10	Грант									
11	табыш / зыян									
12	Рентабельлек, процент									

Проектның үз бәясен чыгару срогы: _____________________

3 нче таблица

______________________ КФХ да азык әзерләү планы

Еллар буенча	Азык исеме (төрләр буенча)	Мәйдан, гектар	Уңдырышлылык, гектардан центнер	Тулаем җыем, тонна	Әзер азык күләме, тонна	Азык бәясе, мең сум		
						Барлыгы	Шул исәптән	
							Үзенеке	Сатып алынган
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
	Барлыгы:							

4 нче таблица

Гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә чыгымнар планы проекты

____

(район, хуҗалык исеме, юнәлеше, баш саны.)

№ т/б	Сатып алуларның исеме *	Сатып алуларның исеме	Исәбе	Бәясе	Финанслау чыганаклары, мең сум			
					Барлыгы	шул исәптән		
						Грант, 60 процент	Җәлеп ителгән акчалар (40 һәм аннан күбрәк процент)	
							30 процент	10 процент
1	Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект-смета документларын эшләү							
	Статья буенча барлыгы:	*	*	*				
2	Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү							
	Статья буенча барлыгы:	*	*	*				
3	Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча җитештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү							
	Статья буенча барлыгы:	*	*	*				
4	Гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны җиһазлар һәм техника белән җиһазлау, шулай ук аларны монтажлау							
	Статья буенча барлыгы:	*	*					
5	Терлекчелек фермаларын нәселле һәм товар терлек белән комплектлау							
	Статья буенча барлыгы:	*	*					
	Барлык чыгымнар:	*	*					

* Грант сорала торган юнәлешләрне генә кертергә

КФХ башлыгы______________________ «____» _________, 20 __ ел

(Ф.И.А.и., имза) мөһер урыны

24.03.14 елның 65/2 - пр. номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланган
Нигезләмәгә
6 нчы кушымта

20 __ елның «____»__________ на (нә)
________________________ муниципаль районының ________________________
авыл җирлеге крестьян (фермер) хуҗалыгында җитештерү бинаралы,
җиһазлар, терлек һәм кошларның баш исәбе булу турында
белешмә

№ т/б	Күрсәткечләр	Исәпләү берәмлеге	Саны
1	Мөгезле эре терлекнең баш исәбе - барлыгы,	баш	
	шул исәптән савым сыерлар	баш	
2	Атларның баш исәбе - барлыгы, шул исәптән	баш	
	3 яшьлек һәм аннан олырак бияләр	баш	
3	Дуңгызларның баш исәбе – барлыгы,	баш	
	шул исәптән ана дуңгызлар	баш	
4	Сарыкларның баш саны - барлыгы,	баш	
	шул исәптән ана сарыклар (ана башлар)	баш	
5	Кәҗәләрнең баш саны - барлыгы,	баш	
	шул исәптән ана кәҗәләр (ана башлар)	баш	
6	Кошларның баш саны - барлыгы, шул исәптән (төрләре буенча аерып язарга)	баш	
7	Техника булу (төрләре һәм маркалары буенча аерып язарга)	берәмлек	
8	Җир булу	гектар	
9	Җитештерү бинаралы (исеме, мәйданы)	квадрат метр	
10	Җитештерү бинаралына кирәкле тоташтырулар – электр энергиясе, су, газ, канализация, юл бар (санап үтәргә)	Ферма - _______, ________, ______ - ________ ________ ______ - ________ ________ ______ - ________ ________	

________________________________ «____» ______________, 20____ел
(вазыйфа, Ф.И.А.и., имза)

Мөһер урыны

24.03.14 елдагы 65/2-пр номерлы ТР
Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланган
Нигезләмәгә 7 нче кушымта

Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә
РИЗАЛЫК

Мин____,
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)
шәхесне таныклый торган документ ____________________________
№ ___________, ____
____,
(шәхесне таныклый торган документның төре, кайда, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)
____
___________________________________ адресы буенча теркәлгән,
чынлыкта____
___________________________________ адресы буенча яшәүче,
420014, Казан ш., Федосеевская ур., 36 йорт адресы буенча теркәлгән Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгына (алга таба - оператор) үземнең шәхси мәгълүматларымны эшкәртергә түбәндәге шартларда рөхсәт бирәм:

1. Оператор минем шәхси мәгълүматларымны эшкәртүне бары тик “2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу максатларында гына гамәлгә ашыра ала.

2. Операторга эшкәртергә бирелә торган шәхси мәгълүматлар исемлеге:

фамилия, исем, атасы исеме, туу датасы, паспорт мәгълүматлары, элемтә телефоны (өй, кәрәзле, эш телефоннары), фактта яшәү һәм теркәлү адресы, крестьян (фермер) хуҗалыгы урнашкан урын адресы.

3. Операторга минем шәхси мәгълүматларымны эшкәртергә, ягъни түбәндәге гамәлләрне кылырга рөхсәт бирәм: шәхси мәгълүматларны җыю, системалаштыру, туплау, саклау, төгәлләштерү (яңарту, үзгәртү), куллану, шәхси үзенчәлекләрен бетерү, блок кую, юк итү, шул вакытта мәгълүматларны эшкәртүнең югарыда күрсәтелгән ысулларының гомуми тасвирламасы “Шәхси мәгълүматлар турында” 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда китерелгән, шулай ук законда билгеләнгән очракларда мондый мәгълүматны өченче затларга бирергә.

4. Өлеге ризалык аңа кул куелган датадан башлап ун ел дәвамында гамәлдә була.

“Шәхси мәгълүматлар турында” 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре белән таныш булуымны, шәхси мәгълүматларны яклау өлкәсендә хокуклар һәм бурычлар миңа аңлатылуын раслыйм.

____________________   ________________________________
(имза)   (фамилиясе, исеме, атасы исеме)

«____»______________ 201_ ел.

24.03.14 елның 65/2-пр номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән
расланган Нигезләмәгә
8 нче кушымта

“2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашучы
ТР ____ муниципаль районының
______________________________ крестьян (фермер) хуҗалыгы
анкетасы

№ т/б	Күрсәткечнең исеме	Гариза бирүче турында мәгълүмат
1	КФХ исеме	
2	КФХ башлыгының Ф.И.А.и.	
3	ИНН	
4	Факттагы адресы (ферманың фактта урнашкан яки төзелеш урыны):	
5	Тәрбиясендә торучы затлар саны:	
	шулардан 18 яшькәчә булганнар:	
6	КФХ дәүләт теркәлүе урыны (урнашу урыны адресы)	
7	Факттагы адресы:	
8	Хезмәткәрләр саны, барлыгы:	
	шулардан – КФХ башлыгы һәм әгъзалары:	
	– даими хезмәткәрләр (конкурста катнашканчы КФХда эшләүчеләр):	
9	КФХ әгъзасының (әгъзаларының) КФХ башлыгына карата туганлык дәрәҗәсе һәм (яки) сыйфаты	
10	Сезонлы (вакытлыча) хезмәткәрләр саны	
11	КФХ элемтә телефоннары	
12	КФХ башлыгының социаль категориясе (инвалид, инвалид балаларны тәрбияләүче ата-ана, күпбалалы ата-ана, элеккеге хәрби хезмәткәр, мәгариф учреждениесен тәмамлаучы):	

КФХ башлыгы ___________ _______________ ____________, 20 __ ел
имза (ф.и.а.и.) (дата)

Мөһер урыны

24.03.14 елның 65/2-кр номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланган
Нигезләмәгә
9 нчы кушымта

"2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү" ведомство программасында катнашуга ТР ____________________ муниципаль районының ____________________ крестьян (фермер) хуҗалыгы документлары

ИСЕМЛЕГЕ №___

бит №

1. ____________________ __ биттә, ____
2. ____________________ __ биттә, ____
3. ____________________ __ биттә, ____
4. ____________________ __ биттә, ____
5. ____________________ __ биттә, ____
6. ____________________ __ биттә, ____
7. ____________________ __ биттә, ____
8. ____________________ __ биттә, ____
9. ____________________ __ биттә, ____
10. ____________________ __ биттә, ____
11. ____________________ __ биттә, ____
12. ____________________ __ биттә, ____
13. ____________________ __ биттә, ____
14. ____________________ __ биттә, ____
15. ____________________ __ биттә, ____
16. ____________________ __ биттә, ____
17. ____________________ __ биттә, ____
18. ____________________ __ биттә, ____
19. ____________________ __ биттә, ____
20. ____________________ __ биттә, ____

Документларны тапшырды :	Документларны алды:
____________________	____________________
____________________	____________________
(КФХ вәкиленең Ф.И.А.и.)	(ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы вәкиленең Ф.И.А.и.)
____________________	____________________
(имза)	(имза)
«____» __________, 20__ ел	«____» __________, 20__ ел

Мөһер урыны

24.03.14 елның 65/2-кл. номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы
боерыгы белән расланган Нигезләмәгә
10 нчы кушымта

«КИЛЕШТЕРЕЛДЕ»:
Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры урынбасары

_____________ Р.Р. Хәбипов
«___» __________, 20___ ел

М.У.

«КИЛЕШТЕРЕЛДЕ»:
Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры урынбасары

____________ Н.Н. Хаҗипов
«___»__________, 20___ ел

«КИЛЕШТЕРЕЛДЕ»:
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының инвестицияләр сәясәте һәм максатчан программалар бүлеге башлыгы

_____________ И.Ш. Гафуров
«___»___________, 20___ ел

ТР ____ муниципаль районы буенча
20 __ елда гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант бирү өчен
____________, 20__ елдагы ________ номерлы белешмә-хисап

Крестьян (фермер) хуҗалыгы башлыгы Ф.И.А.и.	Объектның төре, проект куәте	Проект бәясе, мең сум	Бирелергә тиешле грант суммасы, мең сум		
			барлыгы	шул исәптән	
				федераль бюджет	ТР бюджеты
1	2	3	4	5	6

Крестьян (фермер) хуҗалыгы башлыгы ____________ ________________
(имза) (Ф.И.А.и.)

Мөһер урыны 4 нөсхәдә тапшырыла

24.03.24 елның 65/2-пр номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланган
Нигезләмәгә
11 нче кушымта

Крестьян (фермер) хуҗалыгы базасында
гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә
чыгымнар планы

____

____

(район, хуҗалык исеме, эшчәнлек юнәлеше)

№	Сатып алуларның исеме*	Финанслау чыганаклары, мең сум		
		барлыгы	в том числе	
			грант (60 процент)	үз акчалары (40 һәм аннан күбрәк процент)
1	Гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект-смета документларын эшләү			
2	Гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү			
3	Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча җитештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү			
4	Гаилә терлекчелек фермасын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны җиһазлар һәм техника белән комплектлау, шулай ук аларны монтажлау			
5	Терлекчелек фермасын нәселле һәм товар терлек белән комплектлау			
	Барлык сатып алулар:			

* Проектта катнаша торган юнәлешләрне генә кертергә. Чыгымнар планын конкурс комиссиясе белән килештермичә үзгәртү рөхсәт ителми.

КФХ башлыгы ________ (________) Мөһер урыны «____»__________, 20____ ел

24.03.14 № 65/2-кр
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы боерыгы белән расланган Нигезләмәгә
12 нче кушымта

“2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” программасы буенча гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грант бирү турында
шартнамә

№ _____ 20 __ елның _________

Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы исеменнән, алга таба “Грант бирүче” дип йөртеләчәк, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы мәсьәләләре” 2005 елның 6 июлендәге 316 номерлы карары белән расланган Нигезләмәгә ярашлы рәвештә эш йөртүче Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары - Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры Әхмәтов Марат Гата улы, бер яктан, һәм Татарстан Республикасы _________________ муниципаль районы _______________ крестьян (фермер) хуҗалыгы исеменнән ______________________________________ нигезендә эш йөртүче КФХ башлыгы _________________________________, ОГРНИП - __________ , алга таба “Грант алучы” дип йөртеләчәк, икенче яктан, икесе бергә “Яклар” дип йөртеләләр, конкурс үткәрү нәтиҗәләре буенча (конкурс комиссиясе утырышының ______ елның “______” _____________ №___________ беркетмәсе, бюджет акчаларын бүлеп бирү турында Грант бирүченең ______ елның “______” _____________ №___________ боерыгы) түбәндәгеләр турында әлеге шартнамәне төзеде:

1. Шартнамә предметы

1.1. Грант бирүче Грант алучыга ____ өчен
(эшчәнлек юнәлеше)
грант рәвешендә гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант бирә.

1.2. Грант алучы грантны конкурс комиссиясе тарафыннан расланган чыгымнар планы нигезендә ____ сатып алуга тотарга йөкләмә ала.

1.3. Грант суммасы Грант бирүче тарафыннан Грант алучының исәп-хисап счетына күчерелә һәм ________ (_____________________) сум тәшкил итә.
(суммасы язмача)

2. Грант бирүченең хокуклары һәм бурычлары

2.1. Грант бирүче:

Грант алучы тарафыннан аңа әлеге Шартнамә нигезендә йөкләнгән бурычларның үтәлешен тикшереп тора;

Грант алучыдан проектны гамәлгә ашыруга кагылышлы финанс һәм беренчел исәпкә алуга кагылышлы башка документларын соратып ала;

бары тик проектны гамәлгә ашыру өчен грант чыгымнарын раслау өчен Грант алучы тарафыннан тапшырылган документларны тикшерә, шулай ук проектның чынбарлыкта гамәлгә ашырылуын тикшерә;

Грант алучыга карата "2014 елда Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хуҗалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү" ведомство программасы таләпләрен бозуларны бетерүгә һәм аларның үтәлүен тәэмин итүгә юнәлтелгән Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге Шартнамәдә каралган гамәлләр башкара.

2.2. Финанслау лимитлары булганда, әлеге Шартнамә төзелгән вакыттан 5 эш көненнән дә соңга калмыйча Грант алучыга акчаларны күчерү юлы белән грант суммасын түләүне башкара.

3. Грант алучының хокуклары һәм бурычлары

3.1. Грант алучы:

Грант бирүчегә квартал саен Министрлык боерыгы белән расланган форма буенча хисап, грант акчаларының максатка ярашлы тотылуы турында хисап, акчаларның үз вакытында һәм максатчан кулланылуын раслый торган тиешенчә рәсмиләштерелгән хисап-финанс документлары тапшыра. Хисап документлары дип Россия Федерациясе законнары нигезендә шундый документлар дип танылган раслау документларыннан (түләү йөкләмәләре һәм исәп-хисап счетыннан грант акчаларының йөрешен раслый торган, банк тамгасы куелган банк өземтәсе, шартнамәләр күчермәләре, накладнойлар, счет-фактуралар, фото) гыйбарәт. Хисаплар Грант алучы имзасы һәм мөһере белән таныкланган һәм Татарстан Республикасы ________________________ муниципаль районында авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе башлыгы белән килештерелгән булырга тиеш.

Грант алганнан соң кимендә биш ел дәвамында КФХ үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

кимендә өч даими эш урыны булдыру өчен шартлар тудыра;

КФХ башлыгы грантны аның счетына акчалар килгән көннән алып 18 ай эчендә куллана;

чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алулар исемнәре бәясенең кимендә 40%ын үз (кредит һәм (яисә) заем) акчалары исәбеннән түли;

3.2. Грант акчаларына сатып алынган активлар Грант алучы исеменә теркәлгән булырга һәм аның тарафыннан муниципаль район территориясендә кулланылырга тиеш.

3.3. Грант алучы тарафыннан грант акчаларына сатып алынган мөлкәт бүләк ителергә, грант алган коннән башлап 10 ел дәвамында сатылырга, бүләк ителергә, арендага тапшырылырга, башка затлар файдалануына бирелергә, алмаштырылырга яки пай, кертем рәвешендә кертелергә яисә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка төрле тартып алынырга тиеш түгел.

3.4. Грант куллану нәтиҗәләре буенча Грант бирүче һәм Грант алучы Грант бирүче тарафыннан расланган форма буенча Грант куллану актын имзалыйлар.

4. Яклар җаваплылыгы

4.1. Яклар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә үз йокләмәләре буенча җаваплы була.

4.2. Грант алучы тарафыннан әлеге Шартнамәдә билгеләнгән шартлар бозылган, бюджет акчалары максатчан тотылмаган, Грант алучы тарафыннан дөрес булмаган белешмәләр һәм грант куллану турында хисап тапшырылган очракта, хисап документларын тикшергәндә белешмәләрнең махсус бозылган булуы ачыкланганда, бирелгән грант ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгыннан тиешле таләпләр алынган көннән эш көннәрендә исәпләнә торган 10 көнлек вакыт эчендә Татарстан Республикасы бюджеты керемен кайтарылырга тиеш.

Күрсәтелгән акчаларны бюджет керемен ихтыярый кире кайтарудан баш тартылган очракта, алар законнар нигезендә мәҗбүри тәртиптә түләтелергә тиеш.

4.3. Шартнамәне гамәлгә ашыру барышында барлыкка килергә мөмкин низаглар Якларның үзара сойләшүе юлы белән хәл ителергә тиеш.

Низагларны үзара сөйләшү юлы белән хәл итеп булмаган очракта, алар гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл ителергә тиеш.

4.4. Яклар Шартнамәне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплылыктан түбәндәге шартлар булганда азат ителәләр:

фиананслауның КФХ һәм терлекчелек продукциясен беренчел эшкәртү цехларының искергән техник базасын физик һәм әчке яктан яңартырга мөмкинлек бирмәячәк түбән дәрәҗәсе;

авыл хуҗалыгы техникасына һәм терлекчелек фермалары өчен каралган җиһазларга, терлекчелек фермаларын төзү очен кирәкле материалларга бәяләрнең инфляция үсү темплары белән аңлатыла торган көтелгән артуыннан тагы да күбрәккә артуы;

аномаль һава торышы һәм административ үзгәртеп корулар, шулай ук федераль башкарма хакимият органнарының структурасындагы үзгәрешләргә һәм тиешле вәкаләтләрне Россия Федерациясе белән Татарстан

Республикасы арасында яңадан бүлешүгә бәйле рәвештә булырга мөмкин кардиналь үзгәрешләр аркасында барлыкка килү ихтималы булган форс-мажор шартлар.

Күрсәтелгән шартлар форс-мажор булып тора яки алар Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы системасына кермәгән хакимият органнары эшчәнлегенә бәйле, шуңа күрә аларны алдан фаразлау мөмкин түгел.

Санап үтелгән шартлар барлыкка килгәндә Яклар үзара соңиальөйләшүләр үткәрәләр һәм Шартнамә шартларына үзгәрешләр кертәләр.

4.5. Шартнамә, ахырдан Татарстан Республикасы бюджетына ________________ мең сум күләмендәге грантны кире кайтаруны күздә тотып, якларның үзара ризалыгы белән вакытыннан алда өзелергә мөмкин.

4.6. Шартнамәне Грант бирүче таләбе буенча озү Россия Федерациясе Граждан кодексының 450 статьясы нигезендә суд тәртибендә түбәндәге очракларда башкарыла:

1) грант куллану һәм Шартнамә йөкләмәләрен үтәү турында хисаплар Грант алучы тарафыннан бөтенләй тапшырылмаганда яки тулы булмаган күләмдә тапшырылганда;

2) Грант бирүче хисап документларын тикшергәндә Грант алучы биргән белешмәләрнең махсус бозып бирелүе ачыкланганда;

3) грант акчаларының максатчан кулланылмавы ачыкланган очракларда;

4) Грант алучының эшчәнлеге биш ел эчендә туктатылган һәм (яки) Грант алучының проектны гамәлгә ашыру буенча үзенә алган йөкләмәләрен үтәмәве очрагында;

5) әгәр проект Шартнамә төзегән көннән 18 ай эчендә гамәлгә ашырылмаса, моңа җитди сәбәпләр (җиңеп булмаслык көч, ягъни гадәттән тыш шартлар (җир тетрәү, давыл, су басу, янгын һ.б.), авыру яки травма алу аркасында Грант алучының 18 айдан артык вакыт дәвамында озак вакытлыча эшкә сәләтсез булуы, китүе зарур булганда якын туганының сәламәтлегенә зыян килү) булмаганда.

5. Йомгаклау нигезләмәләре

5.1. Шартнамә аңа кул куелган көненнән үз көченә керә һәм _______елның _____________ кадәр гамәлдә була.

5.2. Шартнамәгә барлык үзгәрешләр һәм өстәмәләр, аңа Яклар тарафыннан имзалана торган өстәмә килешүне язма рәвештә рәсмиләштереп, Якларның үзара ризалыгы белән кертелә.

5.3. Шартнамә Якларның һәркайсына берәр нөсхә булырлык ике нөсхәдә төзелде, икесе дә тигез юридик көчкә ия.

6. Якларның реквизитлары һәм имзалары.

Грант бирүче:	**Грант алучы:**
	____
Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгы	____
420014, Россия, Татарстан Республикасы, Казан ш., Федосеевская ур., 36 й.	теркәлү адресы ________________________
р/с 40201810900000000002 в ГРКЦ НБ РТ банка России	____
БИК 049205001	яшәү адресы __________________________
УФК по РТ (Минсельхозпрод РТ – л/сч. ЛБ 007090001 Аппарата МСХиП)	____
ИНН 1654019555	паспорт: серия ______, №______________
КПП 165501001	________________________________бирелгән
ОГРН 1021602854580	Бирелү датасы__________________________
	р/с _____________________________________
	____ (банк исеме)
	к/с _____________________________________
	____ (банк исеме)
	БИК _____________________________________
	банк ИНН ________________________
Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары – Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры	КПП ____________________________________
	ОГРНИП (ОГРН) ____________________
	КФХ башлыгы ИНН _______________
М.Г.Әхмәтов ___________________ (имза)	__________________ (ф.и.о.) ________________ (имза)
Мөһер урыны ____________20__ел.	Мөһер урыны _______________20___ел

24.03.14 елның 52-п номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгына
3 нче кушымта

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү өчен крестьян (фермер) хуҗалыклары проектларын сайлап алу буенча конкурс комиссиясе составы

Әхмәтов Марат Гата улы	Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары - Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры, конкурс комиссиясе рәисе
Хәбипов Ришат Рашит улы	Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры урынбасары, конкурс комиссиясе рәисе урынбасары
Рафыйков Фәнис Фарис улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының предприятиеләрне реструктуризацияләү һәм агробизнесны үстерү бүлеге башлыгы урынбасары
Конкурс комиссиясе әгъзалары:	
Байтемиров Камияр Миҗагит улы	Татарстан фермерлары һәм крестьян хуҗалыклары ассоциациясе рәисе (килешү буенча)
Гарифуллина Фәридә Галимҗан кызы	Татарстан республика күләм агросәнәгать комплексы хезмәткәрләре һөнәр берлеге оешмасы рәисе (килешү буенча)
Кашапова Рәсимә Ришат кызы	Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгының Эшкуарлыкка ярдәм департаментының финанс-хокук консультацияләре бүлеге башлыгы (килешү буенча)
Хафизова Элеонора Борисовна	Татарстан кадрларны яңадан әзерләү һәм агробизнес институты белгечләренә өстәмә һөнәри белем бирү федераль дәүләт бюджет мәгариф учреждениесе проректоры (килешү буенча)
Шакиров Илдус Нургали улы	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының крестьян (фермер) хуҗалыгы башлыгы (килешү буенча)

Молокин Александр Николаевич	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының предприятиеләрне реструктуризацияләү һәм агробизнесны үстерү бүлеге башлыгы
Гафуров Илдар Шәүкәт улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-толек министрлыгының инвестицияләр сәясәте һәм максатчан программалар бүлеге башлыгы
Нигъмәтҗанов Сирень Мулланур улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының терлекчелек тармакларын үстерү бүлеге башлыгы вазыйфаларын башкаручы
Муллина Вәсилә Яхья кызы	«Россельхозбанк» ААҖ Татарстан төбәк филиалы директоры урынбасары (килешү буенча)
Низаметдинов Марат Мингали улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының икътисадый анализ һәм планлаштыру бүлеге башлыгы
Мөбәрәкҗанов Илнур Фәрит улы	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының «Умырзая» эшкәртү-сату авыл хуҗалыгы кулланучылар кооперативы рәисе (килешү буенча)
Котдусов Габделәхмәт Габтеләхәт улы	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының крестьян (фермер) хуҗалыгы башлыгы (килешү буенча)
Шәһиев Илшат Илһаметдин улы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының крестьян (фермер) хуҗалыгы башлыгы (килешү буенча)

24.03.14 елның 65/2-п номерлы
ТР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгына
4 нче кушымта

**Конкурс комиссиясе каршындагы
гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирүгә гаризаларны
карау буенча экспертлар советы составы**

Хаҗипов Нәҗип Нәкыйп улы	Татарстан Республикасы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры урынбасары, экспертлар советы рәисе
Гыйләҗев Рәсил Васил улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының бюджет акчаларына ведомство аудиты бүлеге башлыгы, экспертлар советы рәисе урынбасары
Нәбиуллина Гөлсинә Натфулла кызы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының азык-төлек базарын үстерү бүлегенең азык-төлек базарына анализ секторының өлкән белгече, экспертлар советы секретаре
Совет әгъзалары:	
Шәкуров Рафыйк Миңнеәхмәт улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының АПК инженер-техник тәэмин итү бүлеге башлыгы
Горшунов Дмитрий Валерьевич	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының икътисадый анализ һәм планлаштыру бүлегенең әйдәүче киңәшчесе
Хәйбуллин Рәдис Хәлим улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының терлекчелек тармакларын үстерү бүлегенең ит җитештерү секторы мөдире
Хөсәенов Илшат Кадим улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының терлекчелек тармакларын үстерү бүлегенең ит җитештерү секторының өлкән белгече

Злобин Сергей Николаевич	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының финанс бүлеге башлыгы урынбасары
Зиннәтуллин Вәсим Хатыйп улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының терлекчелек тармакларын үстерү бүлегенең сөт җитештерү секторының әйдәүче киңәшчесе
Хөсәенов Айрат Шәүкәт улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының инвестицияләр сәясәте һәм максатчан программалар бүлеге башлыгы урынбасары
Петрова Ольга Алексеевна	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының предприятиеләрне реструктуризацияләү һәм агробизнесны үстерү бүлегенең әйдәүче белгече
Нигъмәтҗанов Газинур Әхтәмҗан улы	Татарстан Республикасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министрлыгының бухгалтерия исәбе һәм хисаплылыгы бүлеге башлыгы урынбасары
Ризаева Гөлфирә Зыятдин кызы	«Агрокредитсоюз» ТР авыл кредит кулланучылар кооперативы берлегенең башкарма директоры (килешү буенча)